

DJEČJI VRTIĆ TAMARIS VODICE

Fra Pija Fržopa 2

22211 Vodice

KLASA: 601-09/19-01/01

URBROJ: 2182/1-12/5-02-19-1

Vodice, 30. kolovoza 2019. godine

IZVJEŠĆE
O REALIZACIJI GODIŠNJEG PLANA I PROGRAMA RADA
DJEČJEG VRTIĆA TAMARIS VODICE
ZA 2018./2019. PEDAGOŠKU GODINU

Vodice, kolovoz 2019.

Na temelju članka 10. stavka 4. i članka 49. stavka 1. alineje 11. Statuta Dječjeg vrtića Tamaris Vodice (KLASA: 012-03/19-01/01 URBROJ: 2182/1-12/5-02-19-2), Upravno vijeće Dječjeg vrtića Tamaris Vodice, donosi

**IZVJEŠĆE
O REALIZACIJI GODIŠNJEG PLANA I PROGRAMA RADA
DJEČJEG VRTIĆA TAMARIS VODICE
ZA 2018./2019. PEDAGOŠKU GODINU**

Upravno vijeće
Dječjeg vrtića Tamaris Vodice

Predsjednik
Hrvoje Perica

SADRŽAJ	STR.
I. USTROJSTVO RADA	4
II. MATERIJALNI UVJETI RADA	12
III. NJEGA I SKRB ZA TJELESNI RAST I ZDRAVLJE DJECE	13
IV. ODGOJNO – OBRAZOVNI RAD	19
- INTEGRIRANI SPORTSKI PROGRAM	39
- RAD S DJECOM S GOVORNO-GLASOVNIM, JEZIČNIM I KOMUNIKACIJSKIM POTEŠKOĆAMA	44
V. NAOBRAZBA I STRUČNO USAVRŠAVANJE DJELATNIKA	46
VI. SURADNJA S DJETETOVOM OBITELJI	48
VII. SURADNJA S DRUŠTVENIM ČIMBENICIMA	50

I. USTROJSTVO RADA

Dječji vrtić Tamaris Vodice je jedina ustanova na području grada Vodica, koja u okviru djelatnosti ranog i predškolskog odgoja i obrazovanja ostvaruje programe, koji u skladu sa humanističko - razvojnom koncepcijom, potiču cjeloviti razvoj i integrirano učenje djece rane i predškolske dobi, razvoj dječjih kompetencija, poštivanje različitosti, te osigurava njegu i skrb za djecu predškolskog uzrasta.

Dječji vrtić Tamaris Vodice tijekom pedagoške godine je nastojao biti primjer dobre odgojno-obrazovne prakse, koja je zadana u viziji „Vrtić – kao ugodno i poticajno mjesto za življenje i učenje djece i odraslih, te razvoj njihovih kompetencija“, a izražavala se u misiji vrtića kroz implementaciju integrativnih, razvojnih, humanističkih, konstruktivističkih i su konstruktivističkih značajki Nacionalnog kurikulumu.

Odgoj i obrazovanje djece rane i predškolske dobi ostvaruje se u skladu s razvojnim osobinama i potrebama djece te socijalnim, kulturnim, vjerskim i drugim potrebama obitelji na temelju Nacionalnog kurikulumu za predškolski odgoj i obrazovanje i Kurikulumu dječjeg vrtića i Državnog pedagoškog standarda predškolskog odgoja i naobrazbe.

Osnivač i vlasnik Dječjeg vrtića Tamaris Vodice je grad Vodice.

Sjedište vrtića je u Vodicama, Ulica Fra Pija Fržopa 2.

Godišnje izvješće zasniva se na Godišnjem planu i programu rada Dječjeg vrtića Tamaris Vodice za 2018./2019. pedagošku godinu, koji je načinjen sukladno Zakonu o predškolskom odgoju i obrazovanju, koji se ostvarivao na temelju Nacionalnog kurikulumu za predškolski odgoj i obrazovanje, Državnog pedagoškog standarda predškolskog odgoja i naobrazbe i Programskog usmjerenja odgoja i obrazovanja predškolske djece kao i Kurikulumu dječjeg vrtića.

Prostorni kapaciteti u kojima se odvijao odgojno-obrazovni rad bili su razmješteni na četiri lokacije od kojih su dvije u najmu.

Rad vrtića odvijao se u objektima:

- Dječji vrtić Tamaris Vodice, Ulica Fra Pija Fržopa 2, Vodice (6 odgojnih skupina)
- PO Plaža Vodice, Ulica Ive Čače 3a, Vodice (2 odgojne skupine)
- PO Okit Vodice, Ulica Bribirskih knezova 18b, Vodice (4 odgojne skupine)
- PO Čista Velika, Ulica Čista Velika I/23, Čista Velika (1 odgojna skupina).

Pedagoška godina 2018./2019. započela je 03. rujna 2018. godine u svim objektima.

Tijekom pedagoške 2018./2019. godine u dječjem vrtiću realizirali su se slijedeći programi:

- Redovni programi:
 - redovni 10.- satni program – 8 odgojnih skupina
 - redovni 9,5-satni program – 1 odgojna skupina
 - redovni 5,5 satni program – 4 odgojne skupine
- Integrirani programi:
 - integrirani program ranog učenja engleskog jezika – 1 odgojna skupina
 - integrirani sportski program – 9 odgojnih skupina
- Kraći programi (u popodnevnom satima):
 - program predškole
 - igraonica učenja engleskog jezika

Djelatnost vrtića uglavnom se financirala iz slijedećih izvora:

- proračunskih sredstava Grada Vodica (sve sukladno Planu nadležnog proračuna o financiranju djelatnosti Vrtića) za plaće i druga primanja djelatnika vrtića, te dio rashoda za materijal i energiju i nabavu opreme,
- uplate roditelja: za materijalne rashode vrtića, rashode za materijal i energiju, rashode za usluge, rashode za dodatna ulaganja i nabavu opreme u skladu s financijskim planom,

- proračuna Republike Hrvatske: program sufinanciranja javnih potreba za program Predškole i za djecu s teškoćama u razvoju,
- donacija, pomoći (npr. uključenjem u projekte, razni natječaji,...).

U vrtiću smo, kao i prošlih godina, imali radionicu engleskog jezika koja se provodila u poslijepodnevним satima za djecu od četvrte godine života.

Kraći program učenja stranog jezika provodio se prema Programu ranog učenja stranog jezika u Dječjem vrtiću Tamaris Vodice na koji smo dobili suglasnost nadležnog ministarstva, a s djecom u dvije skupine radila je educirana odgojiteljica.

Mlađa skupina radila je po programu My little Island 2, a starija skupina djece po programu My little Island 2. Ukupno je bilo 13 djece.

Mogućnost upisa u igraonicu imala su sva djeca na području grada Vodica bez obzira jesu li upisana u vrtić ili nisu, pa na taj način omogućujemo djeci koja su ostala na listi čekanja uključivanje u jedan oblik rada s djecom predškolske dobi.

Dječji vrtić Tamaris Vodice nakon prijave u međunarodni program Eko schools (2015. godine) i dobivanja statusa Eko vrtića na dvije godine imao je obvezu u ovoj pedagoškoj godini potvrditi svoj status ponovo realizacijom zadanih 7 koraka što smo uspješno i učinili i u protekloj pedagoškoj godini ponovo dobili Zelenu zastavu i certifikat kojim se po treći put potvrđuje status Međunarodnog eko-vrtića, koji je usmjeren k jačanju ekološke svijesti djece od najranije životne dobi.

Zelena zastava predstavlja simbol i potvrdu da je vrtić primljen u hrvatsku i svjetsku zajednicu Eko-škola i sugerira da je vrtić odlučan založiti se maksimalno i trajno odgajati svoje polaznike i djelatnike za odgovorno ekološko ponašanje.

Sve planirane zadaće uspješno su realizirane kao i uvijek, posebice prva i najvažnija zadaća koja se odnosi na afirmiranje humanizma i tolerancije oblikovanjem odgojno-obrazovnog pristupa temeljenog na suosjećanju, prihvaćanju i međusobnom pružanju potpore, kao i osposobljavanju djeteta za razumijevanje svojih prava, obaveza i odgovornosti te prava, obaveza i odgovornosti drugih.

Vrtić dugi niz godina razvija Nacionalni program odgoja i obrazovanja za ljudska prava i demokratsko građanstvo.

Kontinuirano se radilo na usavršavanju u procesu komunikacije i promicanju temeljnih ljudskih vrijednosti ne samo kod odgojno-obrazovnog već i ostalog kadra u vrtiću, roditelja i šire društvene sredine uz preispitivanje konteksta vrtića kao mjesta u kojem djeca žive svoja prava.

Osobita pažnja pridavala se društvenoj dimenziji međuljudske i građanske kompetencije (komunikacijske vještine, socijalne vještine, upravljanje emocijama, upravljanje sukobima i učenjem). Naglasak je stavljen na plansko osmišljanje situacija koje će afirmirati dijete, osobito dijete s problemima u ponašanju i/ili utjecati na promijene socijalno nepoželjnih oblika ponašanja kod pojedinog djeteta ili grupe djece. Sadržaji Kurikuluma dječjeg vrtića ostvareni su sukladno planiranom vremenu u Godišnjem planu i programu rada ustanove.

Za provedbu projekta „Veliko srce“, sklopili smo Ugovor o dodjeli bespovratnih sredstava kodni broj: UP.02.2.2.08.0034 za unaprjeđenje usluga za djecu u sustavu ranog i predškolskog odgoja i obrazovanja za produljeni boravak djece u vrtiću, te dodatak Ugovoru o dodjeli bespovratnih sredstava za projekte koji se financiraju iz Europskog socijalnog fonda u financijskom razdoblju 2014.-2020., za smjenski rad djece u vrtiću. Provedba smjenskog rada u vrtiću će započeti u 2019./2020. pedagoškoj godini.

Tabela 1: Raspored zaposlenika prema objektima

RADNO MJESTO	DJEČJI VRTIĆ TAMARIS VODICE			
	OBJEKT VRTIĆA TAMARIS	OBJEKT VRTIĆA „PLAŽA“	OBJEKT VRTIĆA „OKIT“	OBJEKT VRTIĆA „ČISTA VELIKA“
Ravnateljica	1	-	-	-
Pedagoginja	1	-	-	-
Logopedinja	1	-	-	-
Viša medicinska sestra	1	-	-	-
Odgojiteljice	12	2	8	1
Voditelj sportskog programa	1	-	-	-
Tajnica	1	-	-	-
Administrativno račun. djelatnica	1	-	-	-
Glavna kuharica	1	-	-	-
Kuharica	1	-	1	-
Pomoćni radnik u kuhinji	-	1	-	-
Spremačica - servirka	4	-	1	1
Domar – pomoćni radnik	1	-	-	-
Ukupno	26	3	10	2

Ukupno: 41 zaposlenik**Tabela 2: Broj zaposlenika prema stručnoj spremi**

RADNO MJESTO	STRUČNA SPREMA				
	VSS	VŠS	SSS	KV	NKV
Ravnateljica	-	1	-	-	-
Pedagoginja	1	-	-	-	-
Logopedinja	1	-	-	-	-
Viša medicinska sestra	-	1	-	-	-
Odgojiteljice	-	23	-	-	-
Voditelj sportskog programa	1	-	-	-	-
Tajnica	-	1	-	-	-
Administrativno račun. djelatnica	-	-	1	-	-
Glavna kuharica	-	-	-	1	-
Kuharica	-	-	2	-	-
Pomoćni radnik u kuhinji	-	-	1	-	-
Spremačica - servirka	-	-	5	-	1
Domar – pomoćni radnik	-	-	1	-	-
Ukupno	3	26	10	1	1

Ukupno: 41 zaposlenik

Tabela 3: Broj zaposlenika prema godinama radnog staža

RADNO MJESTO	GODINE RADNOG STAŽA						
	0-10	11-15	16-20	21-25	26-30	31-35	35 -
Ravnateljica	-	-	-	1	-	-	-
Pedagoginja	-	-	-	1	-	-	-
Logopedinja	-	-	-	1	-	-	-
Viša medicinska sestra	-	-	1	-	-	-	-
Odgojiteljice	4	8	4	2	3	2	-
Voditelj sportskog programa	1	-	-	-	-	-	-
Tajnica	-	-	-	1	-	-	-
Administrativno račun. djelatnik	-	-	1	-	-	-	-
Glavna kuharica	-	-	-	-	-	-	1
Kuharica	-	-	1	1	-	-	-
Pomoćni radnik u kuhinji	-	1	-	-	-	-	-
Spremačica - servirka	2	3	-	1	-	-	-
Domar – pomoćni radnik	-	1	-	-	-	-	-
Ukupno	7	13	7	8	3	2	1

Ukupno: 41 zaposlenik

Zaposlenici u radnoj 2018./2019. pedagoškoj godini bili su 10188 sati na bolovanju na teret HZZO-a, komplikacija, roditeljski i roditeljski dopust te bolovanje do 42 dana 1484 sata. U ovoj pedagoškoj godini veliki broj zaposlenica koristile su pravo na roditeljski i/ili roditeljski dopust.

Tabela 4: Dinamika prisutnosti, upisa i ispisa djece

OBJEKT	PROGRAM	SKUPINA	1	2	3	4
TAMARIS glavni objekt	5,5.-satni	- vrtićna (djeca u 4., 5. i 6. god.)	17	11	0	1
	10.-satni	- vrtićna (djeca u 7. god.)	25	18	0	1
		- vrtićna (djeca u 7. god.)	25	18	0	3
		- vrtićna (djeca u 6. god.)	23	18	0	0
		- vrtićna (djeca u 6. god.)	23	18	0	0
		- vrtićna (djeca u 5. god.)	20	16	0	0
	3- satni	- program predškole	0	5	7	0
„PLAŽA“ prostor u najmu	5,5.-satni	- vrtićna (djeca u 7. god.)	25	17	0	2
		- vrtićna (djeca u 6. i 7. god.)	24	17	0	2
„OKIT“ prostor u najmu	9,5.-satni	- jaslična (djeca u 3. god.)	13	9	0	0
	10.-satni	- vrtićna (djeca u 3. i 4. god.)	18	13	0	0
		- vrtićna (djeca u 4. god.)	18	13	0	1
		- vrtićna (djeca u 5. god.)	20	15	0	0
PO „ČISTA VELIKA“	5,5.-satni	- vrtićna (djeca od 3. do 6. god.)	14	13	5	8
UKUPNO:			265	201	12	18

1 = ukupan broj djece na početku pedagoške godine

2 = prosječna prisutnost tijekom godine

3 = broj upisane djece tijekom godine

4 = broj ispisane djece tijekom godine (velik broj ispisa djece zabilježen je od 1. lipnja kod djece koja su prošla testiranje i upis u školu)

Tabela 5: Razlozi ispisa, izostanaka i najučestalija oboljenja djece po rangu učestalosti

RANG	RAZLOZI ISPISA	RAZLOZI IZOSTANAKA	OBOLJENJA
1.	- odlazak u školu (ispisi nakon testiranja i upisa u školu)	- bolest djeteta	Infekcije: - respiratornog sustava - gastrointestinalnog sustava - osjetilnih organa (konjunktivitis)
2.	- učestala oboljenja	- putovanja	zarazne bolesti: - vodene kozice
3.	- financijski razlozi - preseljenje	- školski praznici - godišnji odmor roditelja	- alergije - uši - dječje gliste

Tabela 6: Ustrojstvo rada odgojnih skupina prema objektima, broju djece i radnom vremenu

	DJEČJI VRTIĆ TAMARIS VODICE						UKUPNO
	REDOVAN PROGRAM						
	9,5.-SATNI	10.-SATNI		5,5.-SATNI			
	OBJEKT VRTIĆA „OKIT“	OBJEKT VRTIĆA TAMARIS	OBJEKT VRTIĆA „OKIT“	OBJEKT VRTIĆA TAMARIS	OBJEKT VRTIĆA „PLAŽA“	OBJEKT VRTIĆA „ČISTA VELIKA“	
	djeca do navršene 3. godine	djeca od navršene 3. godine		djeca od navršene 3. godine do polaska u osnovnu školu			
Skupine	1	5	3	1	2	1	13
Djeca	13	116	56	17	49	14	265
Odgojitelji	2	10	6	1+1	2	1	23
Ostali zaposlenici	17					1	18
Radno vrijeme	6. ³⁰ – 16. ⁰⁰		6. ³⁰ – 16. ³⁰		8. ⁰⁰ – 13. ³⁰		-

Tabela 7: Ustrojstvo radnog vremena primarnog programa

OBJEKT	PROGRAM	SKUPINA	RADNO VRIJEME
OBJEKT VRTIĆA „OKIT“	9,5.- satni program	djeca u 3. godini	6.30 - 16.00
	10.- satni program	djeca u 3. i 4. godini	6.30 - 16.30
		djeca u 4. godini	
		djeca u 5. godini	
OBJEKT VRTIĆA TAMARIS	10.- satni program	djeca u 5. godini	6.30 - 16.30
		djeca u 6. godini	
		djeca u 6. godini	
		djeca u 7. godini	
		djeca u 7. godini	
	5,5. – satni program	djeca u 4., 5. i 6. godini	8.00 – 13.30
OBJEKT VRTIĆA „PLAŽA“	5,5. - satni program	djeca u 6. i 7. godini	8.00 – 13.30
		djeca u 7. godini	
OBJEKT VRTIĆA ČISTA VELIKA	5,5. – satni program	djeca u 4., 5., 6. i 7. godini	8.00 – 13.30

Tabela 8: Radno vrijeme ostalih zaposlenika

RADNO MJESTO	RADNO VRIJEME	STANKA
Ravnateljica	7.00 – 15.00	30 min
Pedagoginja	7.30 – 14.30	30 min
Logopedinja	7.30 – 14.30	30 min
Viša medicinska sestra	7.30 – 14.30	30 min
Voditelj sportskog program	9.00 – 13.00	/
Tajnica	7.00 – 15.00	30 min
Admin.račun.djelatnica	7.00 – 15.00	30 min
Glavna kuharica	6.00 – 14.00	30 min
Kuharica (matični vrtić)	7.00 – 15.00	30 min
(PO Okit)	6.00 – 14.00	
Pomoćna radnica u kuhinji	7.00 – 13.00	/
Spremačica-servirka u Čistoj Velikoj	7.00 – 11.00	/
Spremačica-servirka	07.00 – 15.00 13.30 – 21.30	30 min
Spremačica-servirka za provedbu projekta „Veliko srce“	15.30 – 18.30	/
Domar-pomoćni radnik	7.00 -15.00	30 min

Tabela 9: Ustrojstvo rada za vrijeme ljeta

Prije ustrojavanja ljetnog programa rada, anketnim upitnikom ispituje se potreba roditelja za korištenjem programa kao i vrsta i trajanje programa.

Na osnovi dobivenih rezultata ustrojava se rad u ljetnim mjesecima.

DOB DJECE IZ SKUPINE	BROJ DJECE PRIJAVLJENE ZA 7. MJ.	BROJ DJECE U SKUPINI	BROJ DJECE PRIJAVLJENE ZA 8. MJ.	BROJ DJECE U SKUPINI
u 7.-oj g. ž.	3	22 + 22 + 16 + 20	3	22 + 22 + 16
u 7.-oj g. ž.	4		2	
u 7.-oj g. ž.	0		1	
u 6. i 7.-oj g. ž.	3		2	
u 6.-oj g. ž.	10		7	
3-6 godina	2		2	
u 6.-oj g. ž.	7		5	
u 5.-oj g. ž.	9		8	
u 4., 5. i 6.-oj g. ž.	6		3	
u 5.-oj g. ž.	5		5	
u 4.-oj g. ž.	11		9	
u 4.-oj g. ž.	10		5	
u 3.-oj g. ž.	10		8	
Ukupno:	80	4	60	3

Za ljetni program u srpnju prijavljeno je 80/252 (31,74 %) djece, a za ljetni program u kolovoza prijavljeno je 60/252 (23,81 %) djece.

Sukladno tome tijekom srpnja rad se odvijao u četiri odgojne skupine, a tijekom kolovoza u tri odgojne skupine.

Ljetni program rada s djecom odvijao se od 01.07. do 23.08.2019. godine, dok rad svih odgojiteljica počinje 26.08.2019. godine.

Objekti vrtića su zatvoreni od 26. 08 - 31. 08. 2019. radi obavljanja pripremnih radnji za početak nove pedagoške godine.

Objekti vrtića u najmu u Vodicama i u Čistoj Velikoj tijekom srpnja i kolovoza su zatvoreni.

Tabela 10: Pripravnici (stručno osposobljavanje za rad bez zasnivanja radnog odnosa)

RADNO MJESTO PRIPRAVNIKA	TRAJANJE PRIPRAVNIČKOG STAŽA	RADNO MJESTO MENTORA	DATUM POLAGANJA
Odgojiteljica	25.01.2018.-24.01.2019.	Odgojiteljica vrtića	/
Odgojiteljica	17.09.2018.-16.09.2019.	Odgojiteljica vrtića	/

Ostali članovi povjerenstva: ravnateljica – predsjednica povjerenstva i stručna suradnica – pedagoginja.

Tabela 11: Studentska praksa (30/40 sati)

GODINA STUDIRANJA STUDENTICE	FAKULTET	TRAJANJE PRAKSE
1.	Sveučilište u Zadru Studij za odgojitelje	11. – 22.03.2019.
1.	Sveučilište u Zadru Studij za odgojitelje	04. – 15.03.2019.
4.	Sveučilište u Zadru Studij za odgojitelje	11. – 29.03.2019.
1.	Sveučilište u Zadru Studij za odgojitelje	04. – 15.03.2019.

Četiri studentice su odradile studentsku praksu u Dječjem vrtiću Tamaris Vodice, kojima su mentor bile naše odgojiteljice.

II. MATERIJALNI UVJETI RADA

U 2018./2019. pedagoškoj godini u odnosu na Godišnji plan i program rada je došlo do slijedećeg:

1. Planirana sanacija sanitarnih čvorova odgađa se za realizaciju u narednom razdoblju, zbog nedostatnih financijskih sredstava od stane vrtića.
2. Redovito su održavana igrala u svim objektima dječjeg vrtića.
3. Nabavljen je profesionalni električni štednjak za potrebu kuhinje u matičnom vrtiću.
4. Planirana nabava profesionalnog valjka za peglanje za potrebe praonice vrtića se prenosi u slijedeću pedagošku godinu.
5. Nabavljeno je vozilo za potrebe vrtića (dostava hrane, seminari, po potrebi prevoženje djece iz područnih vrtića i za druge potrebe vrtića).
6. Nabavljen je razni didaktički materijal, kojim su nadopunjene sve sobe dnevnog boravka dječjeg vrtića.
7. Nabava dodatnih vanjskih igrala i nadstrešnica za hlad u dvorištu vrtića Čista Velika planira se u slijedećoj pedagoškoj godini.
8. Planirana rekonstrukcija postojećeg dvorišta, izgradnja sigurnog dvorišta u matičnom vrtiću (nova ograda i igrala) odgađa se za realizaciju u narednom razdoblju, zbog nedostatnih financijskih sredstava vrtića.
9. Redovito su održavani svi objekti (pituravanje, popravci i sl.).
10. Nabavljene su stalaže za potrebu arhive, te garderobni ormari za potrebe odgojitelja za sobe dnevnog boravka u matičnom vrtiću.
11. U dječjem vrtiću, za provedbu projekta „Veliko srce“ zaposlena je jedna odgojiteljica i jedna spremačica-servirka za rad s djecom s teškoćama u razvoju koja su integrirana u redoviti program u dječjem vrtiću.

III. NJEGA I SKRB ZA TJELESNI RAST I ZDRAVLJE DJECE

Sve zadaće i mjere koncipirane su u skladu sa Programom zdravstvene zaštite djece, higijene i pravilne prehrane djece u dječjim vrtićima:

1. sustavno praćenje rasta i razvoja djece,
2. prehrana djece prema važećim standardima i propisima,
3. prilagodba prehrane djece kod djece sa zdravstvenim teškoćama,
4. provedba preventivnih mjera u cilju smanjenja pobola i ozljeda djece,
5. provođenje protuepidemijskih mjera,
6. zdravstveni odgoj djece, roditelja i zaposlenika.

❖ **UTVRĐIVANJE, PRAĆENJE I UNAPREĐENJE ZDRAVSTVENOG STANJA DJECE**

Utvrđivanje zdravstvenog stanja

Sukladno zakonskoj regulativi roditelji pri upisu prilažu zdravstveni list djeteta, izdan od strane djetetovog liječnika, što nam omogućuje uvid u zdravstveno stanje i eventualne specifičnosti.

Prije početka pedagoške godine napravljen je individualni razgovor sa svim roditeljima novoupisane djece u cilju dobivanja podataka o psihofizičkom razvoju, zdravstvenom statusu, navikama i potrebama djeteta.

Sa roditeljima djece koja imaju zdravstvene poteškoće (osobito alergije, poteškoće vezane uz hranjenje), te kroz godinu su ostvarivani individualni kontakti i razgovori o potrebama djeteta, psihofizičkom razvoju, zdravstvenom statusu, navikama te zadovoljavanju djetetovih potreba.

Zdravstveni nadzor djece tijekom boravka u Vrtiću provodio se kroz:

- **sistematski zdravstveni nadzor** - redoviti rutinski nadzor od strane odgojitelja i zdravstvenog voditelja putem svakodnevnih uvida u odgojnim skupinama i razmjenom informacija i saznanja sa odgojiteljima, roditeljima i prema potrebi sa liječnicima.
- **praćenje zdravstvenog stanja** djece na temelju liječničkih potvrda i informacija odgojitelja i roditelja. Nažalost, navika donošenja liječničkih ispričnica nakon bolovanja djeteta nije u potpunosti zadovoljavajuća.
- **utvrđivanje zdravstvenog stanja i izostanka djece** radi bolovanja u svim odgojnim skupinama radi prevencije grupiranja zaraznih bolesti.

Za lakše praćenje i bolji uvid u izostanke djeteta koriste se evidencijske liste:

- za svako dijete, po skupinama, prati se kontinuitet dolazaka iz mjeseca u mjesec,
 - evidencijska lista kojom se prati dnevni broj djece, a iz toga se izračunava prosjek pohađanja, odnosno izostanak djece iz vrtića po mjesecima.
- **pregled pri pojavi infektivne bolesti** od strane ZZJZ Šibenik, epidemiologa i pedijatra.
- Svako dijete ima svoj zdravstveni karton djeteta u dječjem vrtiću, koji na jednom mjestu prikuplja sve podatke o zdravstvenom stanju djeteta i eventualnim specifičnostima, karton cijepljenja, antropometrijske podatke, evidenciju izostanaka (razlog i broj dana izostanka).
- Pri upisu djeteta u vrtić, te još jednom kroz godinu, provjerava se procijepljenost djece i upućuje roditelje na obvezu cijepljenja.

Oboljenja djece kroz godinu (prema zaprimljenim liječničkim potvrđama)

Tablica 3.1.: Pregled pobola kroz mjesec

	Rujan	Listopad	Studen	Prosinac	Siječanj	Veljača	Ožujak	Travanj	Svibanj	Ukupno
A00-B99	4	1	/	/	4	2	4	2	3	20
G00-J99	/	/	/	/	/	/	/	/	/	/
J00-J99	10	15	18	7	18	10	7	18	4	107
H00-H95	/	5	4	5	2	4	3	7	1	31
K00-K93	/	/	/	/	/	/	/	1	/	1
Ostalo	2	9	4	4	14	9	2	1	3	48
Ukupno	16	30	26	16	38	25	16	29	11	207

A00-B99 zarazne i parazitarne bolesti

G00-J99 bolesti živčanog sustava

J00-J99 bolesti dišnog sustava

H00-H95 bolesti oka i uha

K00-K93 bolesti probavnog sustava

Kao što je vidljivo iz tablice, najčešća oboljenja su respiratorne infekcije gornjih i donjih dišnih putova-upale grla, bronhitis, slijede bolesti oka i uha-konjunktivitis te upala srednjeg uha.

U PO „Plaža“ imali smo prijavljen jedan slučaj Scabiesa (svrab) o čemu smo obavijestili ZZJZ Šibenik i u suradnji sa njima poduzeli sve mjere higijene, dezinfekcije čitavog prostora, pregleda sve djece kroz 9. i 10. mjesec, svoj djeci u svim skupinama preventivno je pregledano vlasište, a kod dvoje djece primijećena je prisutnost parazita te su oni izolirani iz skupine i s uputama upućeni kući na liječenje. Od 12.-03. mjeseca imamo učestalu sporadičnu pojavu ušljivosti u jednoj skupini.

Postupak izolacije, čišćenja prostorija, pojačane kontrole vlasišta djece redovito je ponavljan.

Ukupno je bilo 13 slučajeva Pedikuloze (ušljivosti), a svaka je pojava ušljivosti u skupini bila riješena.

I ovu pedagošku godinu tražili smo da sva djeca naprave perianalni otisak radi otkrivanja zaraženih malom dječjom glistom.

Analiza prikupljenih nalaza, pokazala da je 23-je djece imalo pozitivan nalaz (8,6%).

Kroz godinu bilježimo dva slučaja zaraze malom dječjom glistom.

Tablica 3.2. Izostanak djece u odnosu na ukupan broj upisane djece u redovnom programu

Razdoblje 09.2018. - 05.2019.	Broj upisane djece	Prisutno djece Br.-%
Rujan	265	212-80%
Listopad	268	216-80%
Studeni	268	204-76%
Prosinac	268	180-67%
Siječanj	268	153-57%
Veljača	268	190-71%
Ožujak	268	203-76%
Travanj	265	184-69%
Svibanj	265	200-75%
Prosječno	267	194-72%

Ozljede djece

Najčešće povrede su plitke ogrebotine, posjekotine i hematomi koji u većini slučajeva ne zahtijevaju daljnju liječničku obradu. Od ozbiljnijih ozljeda koje su zahtijevale daljnju liječničku obradu bilježimo jedan prijelom podlaktice koji se dogodio prilikom pada djeteta na dvorištu te izbijen mliječni zub, također kod pada na dvorištu.

Skrb za djecu sa poteškoćama u razvoju i kronično oboljelu djecu

Svakom djetetu otvoren je individualni dosje u kojem se redovito bilježe zapažanja, dokumentira rad i planovi, uključuje se u rad skupina u kojoj se oni nalaze te se prati njihovo zdravstveno stanje.

Prehrana za djecu sa alergijama redovito se usklađuje sa njihovim potrebama, kontaktira se roditelje u vezi eventualnih promjena te su obroci osigurani bez poteškoća.

Provođenje mjera primarne prevencije

Prevenција respiratornih oboljenja provodila se kroz redoviti boravak djece na otvorenom, provjetravanje prostorija, osobnu higijenu i higijenu prostora i opreme.

Prevenција epidemija zaraznih i parazitarних bolesti vršila se redovito, praćenjem stanja pobola djece u odgojnim skupinama te u suradnji sa ZZJZ Šibenik, epidemiolozima, poduzimanjem potrebnih i zakonom propisanih protuepidemijskih mjera.

Preventivne mjere primjenjivane su pri pojavi streptokokne bolesti, ušljivosti, dječjih glista i svraba, a uključivale su:

- već spomenuti zahtjev za urednim nalazom perianalnog otiska na parazite
- pregled vlasišta sve djece na znakove ušljivosti na početku pedagoške godine te izolaciju oboljelih
- pregled kože svoj djeci na znakove svraba
- uvid u kretanje infektivnih bolesti na području grada
- uvid u stanje pobola u odgojnim skupinama prema informacijama odgojitelja, roditelja i uvidom u potvrde liječnika
- izolaciju bolesnog djeteta upućivanjem kući (u vrtiću nema propisanog prostora za izolaciju).

Edukacija djece, odgojitelja i roditelja o simptomima bolesti i mjerama prevencije - primjerene, zdravstveno edukativne priče za djecu o zaštiti zdravlja osobnom higijenom, pravilnom prehranom i brigom o okolišu, radionice pranja ruku, usmene upute za odgojitelje, natpisi za roditelje istaknuti na info-panoima i web stranici vrtića na temu: *ušljivost-postupci i mjere, svrab, konjuktivitis, povraćanje i proljev u dječjoj dobi, gripa ili prehlada, kašalj u dječjoj dobi.*

Prevencija karijesa u vrtiću podrazumijeva pravilnu prehranu, zdravstveni odgoj djece i roditelja o važnosti održavanja higijene i redovitih stomatoloških pregleda.

Zdravstveni odgoj za djecu realiziran je kroz primjerene edukativne sadržaje:

- važnosti prehrane na zdravlje zubi, pravilno pranje zubi i higijena četkice za zube-nažalost u vrtiću ne postoji praksa pranja zubi nakon ručka jer nema zadovoljavajućih uvjeta za to, te smo pravilno četkanje zuba demonstrirali na modelu zubala, a u tri skupine, dogovorom sa odgojiteljicama, djeca su donijela četkice te smo u vrtiću taj dan prali zube,
- zdravstveni odgoj za roditelje obuhvaćao je edukativni letak za roditelje „Moji zubi-zdravi zubi“ te informativno-edukativni članak na info-panou o posjetu djece stomatološkoj ordinaciji i natuknicama o higijeni zubi, pravilnoj prehrani, preventivnim pregledima...

Sedam skupina djece bilo je u posjetu stomatološkim ordinacijama na području Grada Vodica.

Antropometrijska mjerenja

Radi procjene prehrambenog statusa kod djece je dva puta godišnje /u listopadu i svibnju/ izvršeno antropometrijsko mjerenje. Da bi ustanovili da li težina i visina odgovaraju dobi djeteta, služimo se međunarodno priznatim vrijednostima težine i visine određene prema dobi i spolu izražene u percentilima. Važno je pri tome, da dijete prati svoju krivulju rasta, tj. da nema iznenadnih „skokova“, „zastoja“ ili „padova“ u odnosu na prethodno razdoblje. O rezultatima mjerenja informirani su odgojitelji i roditelji kroz uvid u antropometrijski list. S nekolicinom roditelja, čija djeca imaju veća odstupanja u BMI percentili, održan je individualni razgovor sa ciljem informiranja i edukacije roditelja te upućivanja na daljnju obradu kod liječnika prema potrebi.

Analiza antropometrijskih pokazatelja

Antropometrijsko mjerenje izvršeno je u 13 odgojnih skupina (uključujući i program predškole). Mjerenje se radi 2 x godišnje. U jesenskom djelu izmjereno je 265 djece (97%), a u proljetnom 263 djece (97 %). Nisu izmjerena djeca koja su u vrijeme mjerenja, dulji period izbivala iz vrtića.

Zabilježene vrijednosti ITM djece:				<i>jesensko mjerenje</i>	<i>proljetno mjerenje</i>
-Normalna tjelesna težina				217 82%	216 82 %
-Preuhranjenost -				21 8%	24 9 %
-Pretilost-				22 8%	18 7 %
-Pothranjenost-				5 2%	5 2 %

Prevencija i rano otkrivanje poteškoća sa vidom

U deset skupina napravljena je provjera vida kod djece uz pomoć Snellenove tablice.

Kod 10 djece je postavljena sumnja na poteškoće sa vidom jer su pokazali lošije rezultate pri provjeri. Roditelji su obaviješteni i upućeni da se jave dalje djetetovom liječniku, a onda i specijalisti.

Uz ispitivanje vida proveden je i zdravstveni odgoj o osjetilu vida – čemu služi oko, vjeđa, obrve, trepavice, kako čuvamo svoje oči, koja je hrana dobra za vid, zašto neki moraju nositi naočale i sl.

❖ PLANIRANJE I PROVOĐENJE PREHRANE U VRTIĆU

Prehrana djece u vrtiću provodi se prema propisanim normativima prehrane za sve vrtiće. Sastavljanje jelovnika, te briga za pravilnu ishranu djece u vrtiću obuhvaćala je izradu jelovnika za 5,5-satni program i 10. satni program (jelovnik se izrađuje za narednih mjesec dana), reevaluaciju jelovnika i nužne prilagodbe u skladu s prehrambenim navikama djece te prilagodbu jelovnika za djecu sa zdravstvenim poteškoćama (alimentarne intolerancije /alergije).

Obroci su bili raznovrsni, te kvalitativno i kvantitativno zadovoljavajući.

I ovu godinu smo nastojali obogatiti jelovnik sa nekim novim, nutritivno bogatijim i zdravijim namirnicama.

Prilagođenu prehranu iz zdravstvenih razloga imalo je 9 djece.

U cilju unapređivanja zdravlja i poticanja pravilnih prehrambenih navika na informativnom panou roditelji su redovito mogli pronaći jelovnik, plakat o prehrani djece u predškolskoj ustanovi te kratke informacije o nekim aktualnostima i preporukama vezanim za prehranu i zaštitu zdravlja, novim namirnicama koje smo uvodili kroz godinu i njihovoj korisnosti za zdravlje.

Energetska i zdravstvena ispravnost hrane redovito se četiri puta godišnje kontrolira od strane ZZJZ Šibenik.

Ovakav nadzor je od iznimne važnosti jer na stručno dokaziv način utvrđuje ispravnost obroka koje pripremamo za djecu.

Sva analitička izvješća uzorkovane hrane kao i brisova ukazuju na potpunu ispravnost te potvrđuju da se preporučene smjernice kod nas primjenjuju u praksi.

❖ ZDRAVSTVENI ODGOJ

Očuvanje i unapređivanje zdravlja najvažniji je segment djelovanja u radu sa djecom rane i predškolske dobi.

To podrazumijeva adekvatnu preventivnu zaštitu u svim područjima života djeteta.

Preduvjet za ostvarenje tog cilja jeste raspolaganje s potrebnim znanjima i vještinama.

U rujnu, obilježavanjem Dana zdravih zubi, započeli smo sa već spomenutom, edukacijom djece o važnosti pravilne higijene usne šupljine kroz upoznavanje djece sa anatomijom i fiziologijom usne šupljine, razvojem zubala, pravilnim četkanjem zubi, pravilnom prehranom, redovitim pregledima kod stomatologa te odlaskom u posjetu stomatološkim ordinacijama.

Zdravstveni odgoj roditelja odvija se redovito individualnim susretima u vrtiću, telefonskim razgovorima u slučaju pojave nekih zdravstvenih poteškoća te roditeljskim sastancima.

Uz već postojeći letak „Moji zubi-zdravi zubi“, „Ušljivost glave-kako se riješiti ušljivosti“, „Cijepljenje u djetinjstvu“, „Zaštitimo djecu od duhanskog dima“, „Zdravstvena zaštita u vrtiću“, izrađen je i letak „Svrab-simptomi i prevencija“.

Na info panou u zdravstvenom kutku, roditelji i zaposlenici su redovito mogli pronaći korisne informacije i zanimljivosti na temu zdravlja i zdravog načina života: Međunarodni dan čistih ruku -kako pravilno prati ruke i zašto je to važno, Jačanje imuniteta u djece u 10 koraka, Gripa ili prehlada, Bonton kod prehlade, Kako je Ješko pobijedio prehladu-plakat, Spriječimo nesreće u domaćinstvu, Život bez dima godi svima-zaštitimo djecu od dima, Sigurnost na vodi-pravila ponašanja na plaži, Prva pomoć kod stanja povezanih sa visokim temperaturama okoliša te kako se zaštititi.

❖ SANITARNO-HIGIJENSKI NADZOR I UNAPREĐENJE SANITARNO-HIGIJENSKIH UVJETA

Opće mjere higijene prostora i opreme provode se sukladno HACCAP zahtjevima vezano uz načine i primjenu sredstava za čišćenje, pranje i dezinfekciju.

Dva puta godišnje provode se redovite mjere deratizacije, dezinsekcije i dezinfekcije.

Higijenski zahtjevi u prostorima za pripremu i distribuciju hrane također se provode prema HACCAP zahtjevima.

Svi djelatnici podliježu redovitom pregledu kod epidemiologa jedan puta godišnje.

Sistematski pregledi bili su redoviti i uredni.

Djelatnici Zavoda za javno zdravstvo i ove godine kontinuirano su kontrolirali pitkost vode i uzimali brisove iz kuhinje, kao i kalorijsku vrijednost hrane, a izvješće sanitarne inspekcije je zadovoljavajuće.

Ormarići za prvu pomoć, vrtićka apoteka, Plivasept - sredstvo za dezinfekciju ruku koje imamo u svakoj sobi boravka, redovito su popunjavani i u potpunosti su zadovoljene potrebe vrtića.

❖ SURADNJA SA OSTALIM USTANOVAMA I ORGANIZACIJAMA IZ DRUŠTVENE SREDINE

U cilju uspješnijeg ostvarivanja zadataka njege, brige za tjelesni rast i zdravlje djece ostvarivana je kontinuirana suradnja sa:

- Pedijatrijskim ordinacijama u Gradu Vodicama,
- Stomatološkim ordinacijama na području Grada Vodica,
- Zavodom za javno zdravstvo Šibenik,
- Školskom medicinom-vezano za procijepljenost predškolaca,
- Ambulantom oftalmologije-konzultacije vezane za preventivne preglede vida,
- Sanitarnom inspekcijom,
- Dezinsekcija, deratizacija, dezinfekcija „Puntamika“ Zadar,
- Crvenim križem Vodice,
- DV „Drniš“, DV „Šibenik“, DV „Grigor Vitez“ i „Maslina“ Split.

IV. ODGOJNO - OBRAZOVNI RAD

Odgojno obrazovni rad Dječjeg vrtića Tamaris Vodice odvijao se u skladu sa smjernicama Nacionalnog kurikulumu za rani i predškolski odgoj i obrazovanje (2014.) te odrednicama iz Programskog usmjerenja odgoja i obrazovanja djece predškolske dobi (1991.) kao i Prijedloga koncepcije razvoja predškolskog odgoja (1991.) primjenjujući humanističko-razvojnu koncepciju u pedagoškoj praksi s tendencijom kontinuiranog unaprjeđenja iste s ciljem poticanja cjelovitog razvoja svakog djeteta.

Odgojno-obrazovni rad Dječjeg vrtića Tamaris Vodice bio je usmjeren ka ostvarivanju specifičnih ciljeva: osiguravanje dobrobiti za dijete, poticanje cjelovitog razvoja, odgoja i učenja djece, razvoja kompetencija, ostvarivanje prava djece na jednakost mogućnosti utemeljenih na specifičnim polazištima (postojećim dokumentima i suvremenom shvaćanju djeteta i organizacije vrtića) i vrijednostima (znanje, identitet, humanizam i tolerancija, odgovornost, autonomija, kreativnost) uz primjenu specifičnih načela (fleksibilnost odgojno-obrazovnog procesa, suradnja s tendencijom ka partnerstvu vrtića s roditeljima/skrbnicima i širom zajednicom, osiguranje kontinuiteta u odgoju i obrazovanju te otvorenost za kontinuirano učenje i spremnost na unapređivanje prakse).

Navedeni ciljevi, polazišta, vrijednosti i načela predstavljali su okosnicu za oblikovanje odgojno obrazovnog procesa dječjeg vrtića koji je sadržavao značajke kurikulumu vrtića (integrirani, razvojni, humanistički, konstruktivistički i su konstruktivistički).

Aktivnostima iz Godišnjeg plana i programa dječjeg vrtića nastojalo se osigurati uvjete za razvoj osobne, emocionalne i tjelesne dobrobiti u skladu s razvojnim mogućnostima i interesima djece s ciljem razvijanja osam temeljnih kompetencija za cjeloživotno učenje (komunikacija na materinskom jeziku, komunikacija na stranim jezicima, matematička kompetencija i osnovne kompetencije u prirodoslovlju, digitalna kompetencija, učiti kako učiti, socijalna i građanska kompetencija, inicijativnost i poduzetnost, kulturna svijest i izražavanje).

Odgojno-obrazovni rad s djecom rane i predškolske dobi planirao se i oblikovao cjelovito, a ne parcijalno i unaprijed sadržajno određeno, što znači da je svaka aktivnost istodobno sadržavala potencijal podupiranja različitih aspekata djetetova cjelovitog razvoja (Slunjski, 2011.) i ostvarivanja dobrobiti za dijete.

Programima dječjeg vrtića nastojalo se osigurati uvjete za razvoj osobne, emocionalne i tjelesne dobrobiti, te obrazovne i socijalne dobrobiti u skladu s razvojnim mogućnostima i interesom djeteta kao i razvijanje osam temeljnih kompetencija za cjeloživotno učenje.

U svim programima dječji vrtić promicao je planiranje i provođenje cjelovitog odgojno-obrazovnog procesa utemeljenog na vrijednostima koje bi iz perspektive povijesti, kulture, suvremenih događanja i projekcije budućnosti, težile unapređivanju intelektualnog, društvenog, moralnog i duhovnog razvoja djece kroz vrijednosti: znanje, humanizam i toleranciju, identitet, odgovornost, autonomiju i kreativnost (Nacionalni kurikulum za rani i predškolski odgoj i obrazovanje, 2014.).

Kao i prethodnih godina i ove pedagoške godine odgojno obrazovni rad se ostvarivao na temelju suvremenih teorija i istraživanja na području odgoja i obrazovanja, te roditeljstva.

Temeljne pretpostavke rada s djecom temeljile su se na konceptu uspostave odnosa ravnopravnog dostojanstva.

Ravnopravno dostojanstvo u odnosu znači da se osobne potrebe, želje, htijenja, mišljenja i osjećaja, svake strane ravnopravno poštuju i uvažavaju.

Danas znamo da se djeca najzdravije razvijaju kada su dio odnosa u kojem su obje strane prepoznate kao osobe, subjekti.

Vrijednost ravnopravnog dostojanstva je dijalog.

Dijalog odražava potrebu zajednice da prepozna i omogući doprinos svakog člana.

Uz koncept ravnopravnog dostojanstva odgojno-obrazovni rad temeljio se i na pretpostavci da je dijete vrijednost samo po sebi, da ima pravo uživati i ostvarivati svoja prava, ostvarivati svoju osobnost i razvijati se u neovisnu, odgovornu osobu koja ima slobodu i mogućnost izbora.

Ciljevi, zadaće i strategije odgojno-obrazovnog rada uskladile su se s Nacionalnom strategijom odgojno-obrazovnog rada kao temeljnim obvezujućim dokumentom i Kurikulumom vrtića.

Načela pluralizma i slobode u primjeni pedagoških koncepcija, različitosti u vrstama i oblicima provođenja programa te demokratizaciji društva prema subjektima koji sudjeluju u odgojno-obrazovnom radu, temelj su kvalitetnog odgojno-obrazovnog rada. Sudionici odgojno-obrazovnog rada su odgojitelji, stručni suradnici i roditelji koji kroz planiranje sustavno utječu na dijete s ciljem poticanja cjelovitog razvoja djeteta. Temeljeno na praćenju i vrednovanju, planiranje podiže kvalitetu rada u odgojnoj ustanovi te rezultira višom razinom poticanja rasta i razvoja svakog pojedinog djeteta te višom razinom kvalitete partnerskih odnosa roditelj-odgojitelj-vrtić-društvena sredina.

U ovoj pedagoškoj godini kao prioritetni cilj na kojem smo radili bili su:

- nastavak rada na podizanju kvalitete planiranja odgojno-obrazovnog rada u funkciji poticanja rasta i razvoja svakog djeteta,
- podizanje stručnih kompetencija odgojitelja (posebno mladih kolegica i odgojitelja-pripravnika) putem razmjene informacija, podrške i pomoći u tom segmentu odgojno-obrazovnog rada,
- nastavak rada na podizanju kvalitete vrednovanja odgojnog procesa i samo vrednovanja (primjena i analiza protokola praćenja odgojno-obrazovnog rada),
- osamostaljivanje odgojitelja u planiranju svakodnevnih aktivnosti i poticaja.

Realizacija smjernica kao što su pozitivno ozračje u vrtiću i unaprjeđivanje suradničkih odnosa u kolektivu tijekom cijele godine, pridonijeli smo osobnim zalaganjem i osobnim primjerom.

I dalje smo radili na međusobnom poštivanju, uvažavanju mišljenja drugih razvijajući kvalitetnu komunikaciju.

To je naravno uključivalo prvenstveno rad na sebi, povećanje tolerancije, koncentrirano i usmjereno slušanje i razmjenu mišljenja uvažavajući i poštujući svaku osobu uključenu u proces, šireći pri tom vedro i optimistično raspoloženje vrtića.

Dosadašnje postignute pozitivne rezultate i iskustva nastojali smo da postanu permanentni oblik rada, ali i napravili korak naprijed u kvaliteti pojedinih dijelova odgojno –obrazovnog rada u smislu razvijanja i unaprjeđivanja.

Iz sveg postavljenog proizašle su zadaće postavljene Godišnjim planom i programom rada, a koje su se uspješno i realizirale:

- provođenje i vrednovanje odgojno-obrazovnog rada s ciljem osiguranja kvalitete i samo vrednovanja,
- kvalitetno planiranje odgojno-obrazovnog rada,
- poticanje razvoja suradnje s roditeljima u cilju uključivanja roditelja kao partnera u brizi za psihofizički razvoj djeteta,
- osmišljavanje i strukturiranje svih mogućih ali sigurnih prostora za igru djece, u funkciji poticanja aktivnosti djece, samostalnosti u igri, međusobne komunikacije i kreativnosti,
- izbor i provođenje malih tematskih projekata u skupinama u funkciji istraživanja manje poznatih i prisutnih područja odgojnog djelovanja i obogaćivanja sadržaja i mogućnosti rada s djecom,
- poticanje razvoja suradnje s roditeljima u cilju uključivanja roditelja kao partnera u brizi za psihofizički razvoj djeteta,

- praćenje i omogućavanje potpunog razvoja djeteta,
- osposobljavati dijete da bolje prepoznaje svoje potrebe i način kako da ih zadovolji,
- osposobljavati dijete kako da prepozna svoje mogućnosti i granice tih mogućnosti,
- organizirati i obogaćivati „centre igara“ u koje će se dijete samoinicijativno uključivati,
- poticati odgojitelje na samoprocjenu svog odgojno-obrazovnog rada i (razmatranje odnosa između namjere, realizirane aktivnosti i njenih posljedica),
- poticati roditelje na praćenje rada vrtića i sudjelovanje u okviru svojih želja i mogućnosti.

Težište odgojno – obrazovne djelatnosti tijekom ranog djetinjstva usmjereno je na poticanje cjelovitog, optimalnog i zdravog rasta i razvoja svih aspekata osobnosti: tjelesnoga, emocionalnoga, socijalnoga, intelektualnoga i duhovnoga, primjereno djetetovim razvojnim mogućnostima.

S obzirom na različitost razvojnih mogućnosti djece, različitost njihovih individualnih interesa i sklonosti, različitost brzine i stilova učenja djece, kvalitetan kurikulum treba polaziti od trenutne točke razvojnog kontinuuma svakog pojedinog djeteta i korespondirati s njegovim osobnim preferencijama, stilom učenja i ranijim iskustvom i znanjem.

To nam je bila osnovna zadaća u radu s djecom i vodič pri izradi orijentacijskog plana rada kao i kontinuirano osvješćivanje odgojitelja o njegovoj ulozi.

Odgojno - obrazovni rad, kao i prethodnih godina, temelji se na „Nacionalnoj strategiji odgojno obrazovnog rada“, „Nacionalnom kurikulumu za rani i predškolski odgoj i obrazovanje“ i „Programskom usmjeranju odgoja i obrazovanja predškolske djece“ iz 1991. godine koje omogućuje ostvarenje redovitog programa odgoja, obrazovanja, zdravstvene zaštite, prehrane i socijalne skrbi djece, koji je prilagođen razvojnim potrebama djece, njihovim mogućnostima i interesima.

Aktivno učenje djeteta u kontekstu vrtića da bi bilo moguće, potrebno je dakle, prije svega, oblikovati odgovarajuće okruženje bogato obrazovnim i odgojnim potencijalima, a onda na osnovi praćenja aktivnosti djece vršiti stalne korekcije, preinake i dopune okruženja kako bi ono što bolje odgovaralo promjenjivim interesima i stalno rastućem razumijevanju djece koja u njemu žive istražuju i uče.

To znači da se planiranje treba temeljiti na odgojiteljevim opažanjima i praćenju posebnih interesa i razvojnog napretka svakog pojedinog djeteta.

Uloga odgojitelja je u stvaranju okruženja potrebna djetetu da bi ono moglo samostalno otkrivati i upoznavati svijet i sebe u njemu.

Globalne smjernice kao što su pozitivno ozračje u vrtiću i unaprjeđivanje suradničkih odnosa u kolektivu, tijekom cijele godine pridonosili smo osobnim zalaganjem i osobnim primjerom.

I dalje smo nastavili raditi na međusobnom poštivanju, uvažavanju mišljenja drugih razvijajući kvalitetnu komunikaciju.

To je naravno uključivalo rad na sebi, povećanje tolerancije, koncentrirano i usmjereno slušanje i razmjenu mišljenja uvažavajući i poštujući svaku osobu uključenu u proces, šireći pri tom vedro i optimistično raspoloženje vrtića.

Programsko usmjerjenje nudi odgovor na pitanje koja je uloga predškolskog odgoja, odgovor glasi: „Osnovna uloga predškolskog odgoja je da pridonosi povoljnom cjelovitom razvoju osobnosti djeteta i kvaliteti njegova života“.

Polazište humanističko razvojne koncepcije jest da je dijete vrijednost po sebi, da ono ima posebna prava koja su izražena u Deklaraciji o pravima djeteta (UN, 1959.), te da se u odgoju uvažava djetetovo dostojanstvo razvijajući njegov pozitivni identitet (samopoštovanje). Djetetu je važno omogućiti uspješno uspostavljanje emocionalnih i socijalnih veza, kvalitetnih odnosa s djecom i odraslima u neposrednoj poticajnoj okolini.

Godišnjim planom i programom rada vrtića kao i Kurikulumom dječjeg vrtića zadane su bitne zadaće koje su se realizirale tijekom protekle pedagoške godine.

Djetetov razvoj ne možemo promatrati izravno, nego putem njegovih specifičnih i konkretnih manifestacija koje se očituju u ponašanju.

Budući da je dijete jedinstvena organska i funkcionalna cjelina, ne postoje oštre razlike između tjelesnih i psihičkih manifestacija razvoja.

Iako te manifestacije postoje i djeluju u međusobnoj zavisnosti i suradnji, one predstavljaju različite oblike istog razvojnog procesa.

One se ne mogu sasvim odvojiti jer su međusobno vrlo povezane, ali radi lakše klasifikacije različitih aspekata dječjeg razvoja podijelili smo ih u nekoliko područja.

Razvoj djeteta možemo promatrati s aspekta motorike, govora, socio-emocionalnog razvoja djeteta i razvoja osobnosti, te spoznajnog razvoja.

Upravo zbog funkcionalne povezanosti svih ovih aspekata razvoja, glavna je značajka odgojno-obrazovnog rada načelo cjelovitog pristupa djetetu (Milanović, Stričević, Maleš, Sekulić-Majurec, 1999.).

Promatranje psihičkog razvoja djece pokazalo je da vrijeme pojavljivanja iste sposobnosti nije potpuno jednako za svu djecu, no unatoč individualnom varijabilitetu, uočena je tendencija grupiranja tih vrijednosti oko jedne vremenske veličine – ta vrijednost je karakteristična za neku grupu djece i postaje grupna norma razvoja (Djeca s teškoćama u razvoju, Čuić, 2007).

Znanstvena istraživanja dječjeg razvoja omogućila su nam prepoznati u kojoj dobi se razvija određena osobina, kako bismo mogli ustanoviti na kojim područjima razvoja je djetetu ili grupi djece potreban dodatan poticaj, kao i na kojem području su djeca već ostvarila razvojne značajne zadatke, te ih možemo smatrati naprednima u odnosu na vršnjake.

Kako je vrtićko okruženje izravno odgovorno za poticanje razvoja djece te zadovoljavanje njihovih potreba, praćenje dječjeg razvoja je iznimno korisno kao pomoć odgojiteljicama u planiranju aktivnosti i prostorno-materijalnog okruženja za slijedeće razdoblje u kojem će poticati posebno one aspekte razvoja pojedinog djeteta u kojima mu je potreban dodatni poticaj. Ovakav način rada slaže se teorijom koju je postavio Vigotsky, a prema kojoj se dijete ne razvija samo na način da prolazi kroz određene etape razvoja nego su mu potrebni dodatni poticaji kako bi svladalo razvojne zadatke svog razvoja.

Tijekom protekle pedagoške godine odgojiteljice su nastavile primjenjivati način praćenja razvojnih zadata koristeći interni dokument Sindikovih razvojnih lista na osnovi koje se izrađivao razvojni profil za svaku odgojnu skupinu u kojoj je postotno izraženo savladanost zadataka po razvojnim područjima.

Iz profila su odgojiteljice mogle iščitati na kojem području razvoja bi djecu trebalo pojačano poticati tj. koje područje djetetovog razvoja im je prioritetno.

Pedagoginja je kontinuirano pratila knjige pedagoške dokumentacije i nakon analize uz pisani osvrt na individualnim konzultacijama vraćala ih odgojiteljicama.

Kako su istraživačka i refleksivna umijeća ključan preduvjet za višu razinu razumijevanja procesa, opredijelili smo se bitne zadaće ostvarivati kroz različite oblike stručnog usavršavanja, prvenstveno na razini vrtića, kako bi stvorili kulturu učenja i razvijanja individualnih kompetencija.

Tako su se na razini vrtića održavale tjedne refleksije s pedagoginjom koje bi odgojiteljima trebale pružiti mogućnost za konstruiranje vlastitog profesionalnog identiteta.

To podrazumijeva preuzimanje inicijative odgojitelja u stvaranju kvalitetnije prakse i visoku razinu kvalitete suradničkih odnosa.

Takvim pristupom nastojimo da što veći broj odgojitelja preuzme proaktivnu ulogu u procesu, promišljajući o svojoj praksi i svome djelovanju u njoj, te na taj način postane odgovoran za implementaciju i provedbu promjena u vrtiću.

Otvoreni pristup planiranju i radu podrazumijevao je racionalizaciju i prostorno osmišljavanje kako soba dnevnog boravka djece tako i sveukupnog interijera i eksterijera vrtića na čemu se godinama radi i to u suradnji s roditeljima.

Staviti u funkciju sve površine, ponuditi širok odabir sredstava u raznolikim centrima aktivnosti, a opet omogućiti djetetu neometanost i mir u radu zadaća kojoj već godinama poklanjamo dosta pozornosti.

Odgojiteljice koje promiču pozitivnu energiju i vlastitim radom prenose isto na djecu i na kreiranje materijalnog okruženja, te na taj način učenje čine uzbudljivim, interesantnim i značajnim.

Centri koji su usmjereni na dijete prepoznajemo na način da u njima dijete bira, aktivno se igra, koristi materijale koji pružaju mogućnost kreativnog izražavanja, gdje djeca zajedno rade i stalo im je jednom do drugoga, preuzimaju odgovornost, kritički razmišljaju, otkrivaju probleme i uspješno ih rješavaju.

Sve sobe su već godinama podijeljene u interesne centre aktivnosti.

Oni su se mijenjali tijekom godine ovisno o interesu, potrebama djece i temi rada.

Na osnovi praćenja aktivnosti djece vršile su se korekcije, preinake i dopune okruženja kako bi ono što bolje odgovaralo promjenjivim interesima i stalno rastućem razumijevanju djece, koja u njemu žive, istražuju i uče.

Da bi sve to bilo pravilno izvedivo važan je bio pristup planiranju koji zahtijeva poznavanje osobina i djetetova razvojnog trenutka.

Suvremeno društvo zahtijeva, nova znanja, vještine, vrijednosti i stavove tj. nove kompetencije pojedinaca.

Nacionalni kurikulum za rani i predškolski odgoj i obrazovanje osobitu pozornost usmjerava ka vrijednostima kao što su: znanje, solidarnost, identitet i odgovornost.

U dječjem vrtiću provodio se i Integrirani program odgoja za okoliš i održivi razvoj.

Osnovni cilj programa bio je razvijanje ekološke osjetljivosti i aktivnog odnosa djece i odraslih u neposrednom prirodnom i društvenom okruženju te njegovanje hrvatske nematerijalne kulturne baštine.

Sudjelovanje u programu doprinijelo je razvijanju svijesti o važnosti, povezanosti i čuvanju svih eko sustava te ulozi čovjeka, uočavanju i prihvaćanju različitosti, razvijanju i jačanju kulturnog i nacionalnog identiteta, usvajanju zdravog stila života, razvijanju različitih oblika poduzetništva i sl.

Programom su obuhvaćene različite teme povezane sa zdravljem, prehranom, biljnim i životinjskim svijetom, očuvanjem energije, otpadom, hrvatskom tradicijskom baštinom i obilježavanjem važnih eko datuma.

Tijekom pedagoške godine sudjelovali smo u brojnim lokalnim i međunarodnim eko-akcijama i projektima te surađivali s različitim udrugama, institucijama i lokalnom zajednicom. Integrirani program odgoja za okoliš i održivi razvoj ostvarivao se u sklopu redovitog desetosatnog programa u svim odgojnim skupinama djece u dobi od treće do šeste godine života, a življenje u skladu s prirodom postalo je dio kulture vrtića.

Dječji vrtić ima status međunarodne Eko-škole/vrtića od 2014./2015. godine i nositelj je Zelene zastave na dvije godine, stoga smo imali obvezu u ovoj pedagoškoj godini obnoviti svoj status, ponovo realizacijom zadanih 7 koraka, što smo uspješno i učinili.

Kako smo prije tri godine radili na temu „Otpad“, gdje smo radili na smanjivanju i pravilnom zbrinjavanju otpada, uređenjem okoliša vrtića, očuvanjem vode i energije s nakanom osvještavanja djece i odraslih na očuvanje okoliša, za drugo stjecanje statusa radili smo na temi „Voda-put ka održivom razvoju“ i to s najstarijom skupinom djece, ali neke zadaće projekta obuhvatile su svu djecu vrtića.

U protekloj pedagoškoj godini započeli smo s novim projektom „Energija vjetra“, odradili ga prema zadanim koracima i po treći put uspješno obnovili status Eko vrtića i na svečanosti uz nazočnost eko kumova na dvorištu vrtića po treći put podigli Zelenu zastavu. Planirani cilj koji se odnosio na upoznavanje djece s pojmom energije, pojmom obnovljivi i neobnovljivi izvori energije i poticanje aktivnog odnosa prema potrošnji energije, upoznavanje vjetra kao svakodnevnih pojava, omogućavanje stjecanja određenih znanja i predodžbi o njima, otkrivanje procesa snage vjetra, upoznavanje osnovnih pojmova (brzina, smjer i snaga vjetra), realiziran je iako zbog zahtjevnosti teme na istom projektu nastaviti će se raditi i u slijedećoj pedagoškoj godini.

Radom na projektu realizirani su svi planirani zadaci i to:

- a) u odnosu na dijete:* omogućilo im se spontano i situacijsko stjecanje znanja i iskustava o okruženju kroz igru, izgrađivao se pozitivan stav o prirodi i uvjerenje o potrebi očuvanja prirode, razvijala se svijest o racionalnom korištenju prirodnih resursa, omogućilo im se razumijevanje prirodnih procesa i njihove ovisnosti,
- b) u odnosu na odgojitelje:* timski rad na planiranju razvojnih zadaća te promišljanju razvojno-primjerenog konteksta koji potiče odgoj za okoliš i održivi razvoj, primjena razvojnih ljestvica za prepoznavanje razvojnog statusa djeteta, dokumentiranje djetetova razvoja i postignuća, prezentiranje projekata,
- c) u odnosu na roditelje i širu javnost:* potaknuti na promišljanje i akciju u smislu promjene ponašanja s ciljem uštede energije i energetske učinkovitosti u vlastitim kućanstvima, razviti svijest o očuvanju čovjekovog okoliša i odnosa prema prirodi.

Sve planirane zadaće projekta ostvarene su kroz slijedeće aktivnosti:

- a) životno praktične i radne:* izrada igračaka koje pokreće vjetar, izrada vjetrokaza, izrada anemometra, izrada lepeza, posjet: vjetroelektrane Trtar-Krtolin, NP KRKA, PP Vransko jezero, MC Faust Vrančić, Morske orgulje,
- b) raznovrsne igre:* obilježavanje eko datuma prigodnim igrama na temu sportska natjecanja proizvodnjom vjetra, puhanjem i sl., različitim pokretima proizvoditi strujanje zraka: puhanjem, mahanjem rukama, trčanjem raširenih ruku, ubrzanim okretanjem oko vlastite osi, raširenih ruku i na druge načine,
- c) društvene i društveno zabavne igre:* npr. memory, čovječe ne ljuti se, domino i sl. na temu vjetar i energija vjetra, a koji su izrađeni od recikliranih materijala, ambalažnog otpada i neoblikovanih materijala, zajedničke aktivnosti s roditeljima, šetnje mjestom, u prirodi,
- d) umjetničko promatranje i slušanje:* raznih zvukova vjetra, pjesmice i recitacije na temu vjetar: „Spasimo zemlju – čisti zrak“, „Učini sve kako treba“, „Razigrani vjetar“, „Vjetar“, „Uspuhani vjetar“, „Gitara jesenskog vjetra“, „Vjetar brke suče“, „Vjetrovi“, „Hladan vjetar“, „Mali meteorolog“, „Šta sve Ana zna-očuvanje prirode“, „Upoznajte izume Fausta Vrančića“, „Tri prašćića“,... izrada priča i slikovnica na temu vjetar,
- e) raznovrsno izražavanje i stvaranje* neoblikovanim materijalima i ambalažnim otpadom, pjevanje pjesmica na temu vjetar, crtanje, modeliranje, slikanje ekološkim bojama na recikliranom papiru, platnu, kartonskoj ambalaži, slikanje puhanjem, modeliranje, izrade upozorenja o koristi energije vjetra, izrada vjetrenjača, izrada plakata o mogućnosti uporabe vjetra u svakodnevnici, proizvodnja vjetra vlastitim tijelom, proizvodnja glazbe stvaranjem strujanja zraka, predmetima, stvaranje predstave korištenjem neoblikovanog i ambalažnog materijala,

f) istraživačko spoznajne aktivnosti: razgovor na temu vjetar, što sve može proizvesti vjetar, koje vrste vjetrova poznajemo, za šta se sve može koristiti energija vjetra, kako vjetar kruži, kako sami možemo napraviti vjetar, kako se „hvata“ vjetar i „pravi“ struja, promatranje površine vode za različitog vjetra, istražujemo šta sve vjetar može podignuti, proučavamo kako ptice koriste struje vjetra, upoznavanje s energijom vjetra (vjetroelektrana, mlin, Morske orgulje), istražujemo što su to obnovljivi i neobnovljivi izvori energije, istražujemo kako sve možemo smanjiti potrošnju struje,

g) specifične aktivnosti s kretanjem: šetnje i promatranje smjera i jačine vjetra, promatranje rada vjetrenjača, posjet vjetroelektrani Trtar - Krtolin, izlet na Vransko jezero (promatranje oblika, boje, biljaka i životinja), izlet u NP Krka (promatranje vode, slapova, razgledavanje etno sela, vodenih mlinova, posjet HC Jaruga), posjet MC Faust Vrančić (razgledavanje maketa izuma, šetnja otokom), natjecateljske igre: tko će stvoriti više vjetra vlastitim tijelom i predmetima, čija vjetrenjača se brže okreće, čiji brodić je brži, čiji avion duže leti, čiji helikopter se duže vrti i sl....

Vrijeme realizacije projekta je bilo kontinuirano tijekom pedagoške godine tj. od listopada 2018. do svibnja 2019. godine s naglaskom na obilježavanje značajnih eko datuma, kao što su Dan voda, Dan planete zemlje, Dan zdravlja, Dječji tedan, Dan prava djeteta, Global Action Days, Zelena čistka, Plava čistka.

Nositelji:

- koordinacijski odbor s kumovima,
- odgojna skupina djece u 7.-oj godini života,
- odgojiteljice,
- roditelji,
- djelatnici vjetroelektrane Trtar - Krtolin, NP Krka i PP Vransko jezero, MC Faust Vrančić.

Tijekom ove godine imali smo i nadzorni posjet nad cjelokupnim radom, a koji je provela predstavnica Udruge Lijepa naša, koja je istekla zadovoljstvo našim kvalitetnim radom.

Odgoj za demokraciju je jedan aspekt odgoja i obrazovanja za ljudska prava i demokratsko građanstvo koji je usmjeren na sustav vrijednosti i načela, koji su temelj demokratskih odnosa. Zadaće odgoja za ljudska prava u predškolskoj dobi, koje smo ostvarivali kroz brojne aktivnosti s djecom su: stjecanje osnovnih znanja o sebi, razvijanje pozitivnih stavova o vrijednosti života, podržavanje i izgrađivanje pozitivnih osobina djeteta, razvijanje intelektualnih i socijalnih vještina te poticanje na primjenu usvojenog u svakodnevnom životu (Nacionalni program odgoja i obrazovanja za ljudska prava, 1999.).

Kako je bitna stavka iz Godišnjeg plana i programa rada vrtića koja se odnosila na provedbu Nacionalnog programa odgoja i obrazovanja za ljudska prava prema navedenom nastojali smo kroz rad poticati djecu i odrasle na jačanje osjećaja osobnog dostojanstva, razvijanje svijesti o poštivanju različitosti pojedinaca, naroda, kultura, vjera i sl., razvijati osjećaj za pravdu, slobodu, suradnju i odgovornost (Maleš, Stričević: Odgoj za demokraciju u ranom djetinjstvu, Zagreb, 2005.). Nacionalni program odgoja i obrazovanja za ljudska prava kontinuirano smo implementirali u sve aspekte odgojno – obrazovnog rada i života djeteta u vrtiću, jer vjerujemo da jedino dijete koje živi svoja prava može poštovati prava drugih i zauzimati se za svoja prava. Program odgoja i obrazovanja za ljudska prava ove pedagoške godine realizirali smo kroz: svakodnevne životne situacije, planski stvorene situacije i aktivnosti vezane uz različite aspekte prava.

Tijekom godine primjenjivani su sklopovi aktivnosti iz područja prava djece, humanih vrijednosti, tolerancije različitosti te suvremene spoznaje iz područja poticanja osobnih i socijalnih kompetencija.

Aktivnostima i projektima iz područja Nacionalnog programa odgoja i obrazovanja za ljudska prava potakli smo kod djece interes za upoznavanje različitosti, pokrenuli kvalitetne odnose među djecom, poučili ih strategijama konstruktivnog i nenasilnog rješavanja problema.

Kod roditelja i odraslih u vrtiću povećali smo senzibilitet prema pravima i različitosti.

Od 2008. godine kontinuirano provodimo Sigurnosno – zaštitni i preventivni program koji ima za cilj:

- a) osigurati maksimalnu sigurnost djece tijekom boravka u dječjem vrtiću, i
- b) jačanje socijalne kompetencije djeteta za suočavanje s potencijalno opasnim i ugrožavajućim situacijama kroz:
 - o upoznavanje djeteta s pravima i načinima iskazivanja i zadovoljavanja potreba,
 - o učenje vještina važnih za očuvanje zdravlja.

Stvaranje primjerenog i sigurnog okruženja preduvjet je razvoja osjećaja sigurnosti i kod djece i kod odraslih, stoga nam je to bila kontinuirana zadaća tijekom cijele pedagoške godine.

Prethodno navedeno, realizirali smo kroz:

- smjernice za kreiranje sigurnog i poticajnog okruženja na početku i tijekom godine na timskom planiranju i individualno prema potrebi,
- pravovremenu identifikaciju potencijalno opasnih predmeta i situacija u neposrednom okruženju,
- primjereno reagiranje u potencijalno rizičnim situacijama,
- pridržavanje sigurnosnih preventivnih mjera,
- smjernice za ponašanje i rad s djecom u vremenu dok potencijalna opasnost nije uklonjena,
- pravovremeno otklanjanje opasnosti,
- izradu pravila sigurnog ponašanja u svakoj skupini i okruženju,
- kontinuirana primjena Protokola postupanja:
 - a) Protokol postupanja kod ozljede djeteta – prema evidenciji zdravstvene voditeljice
 - b) Protokol postupanja kod zaraznih bolesti – prema evidenciji zdravstvene voditeljice
 - c) Protokol postupanja kod zamjena odgojitelja – prema evidenciji zamjena
 - d) Protokol postupanja kod primopredaje djeteta – kontinuirano,
- aktivnosti i sadržaje iz Programa prevencije ovisnosti,
- aktivnosti i sadržaje iz Nacionalne akcije edukacije djece u području zaštite i spašavanja,
- priprema djece za vježbu evakuacije,
- aktivnosti i sadržaje iz Programa prometnog odgoja,
- roditeljske sastanke, individualne razgovore, uvjete iz ugovora, kućni red, protokole, čime je podignuta razina znanja roditelja o sigurnosti djece.

Odgojitelji su se pridržavali sigurnosnih mjera, pravovremeno identificirali potencijalno rizične i rizične situacije te primjereno reagirali i pridržavali se protokola postupanja.

Pravovremeno je vršena identifikacija i uglavnom se primjereno reagiralo na potencijalno i rizične situacije u vrtiću.

Organizacija rada svih uključenih u zaštitu djece bila je primjerena.

Većina zaposlenika se pridržavala dogovorenih sigurnosnih preventivnih mjera i pravila rada.

U dječjem vrtiću, provodi se integrirani sportski program koji je verificiran od nadležnog ministarstva.

Osnovno načelo integriranog sportskog programa je povezivanje sadržaja sportskog i redovnog predškolskog programa. Kroz svakodnevno vježbanje i individualizirani pristup djetetu integriraju se motoričke vještine i znanja s ostalim sastavnicama cjelokupnog razvoja djeteta. Ciljevi programa su pravilan rast i razvoj djeteta, razvoj motoričkih sposobnosti (koordinacija, brzina, snaga, ravnoteža, gibljivost), usvajanje motoričkih znanja različitih športova, te poticanje pozitivnog odnosa prema tjelesnom vježbanju, sportu i zdravom načinu života. U program su uključene opće pripremne vježbe za razvoj svih mišićnih skupina, vježbe za razvoj prirodnih oblika kretanja, bazični elementi atletike i gimnastike, vježbe korektivne gimnastike sa i bez rekvizita, različite igre s rekvizitima, vježbe sa loptama, momčadske igre (timski sport) i vježbe za razvoj ritma.

Program se provodi svakodnevno po rasporedu tako da su sve starije skupine djece uključene po 3 x tjedno, u trajanju od 30 do 60 minuta. Integrirani sportski program realizira voditelj sportskog programa u suradnji s odgojiteljicama skupina. Aktivnosti djece organizirane su tako da razvijaju suradnju među djecom, da pridonose razvoju samostalnosti, sigurnosti i samoinicijativnosti. Kroz program se ne vrši selekcija talenata, već je naglasak na poticanju cjelokupnog razvoja djeteta.

U okviru programa organiziraju se posjete sportskim objektima, sportskim klubovima, susreti sa sportašima, te praćenje sportskih događanja.

Ostvarena je i planirana suradnja sa Zajednicom sportova Vodice, kao i županijskim uredom za sport, Hrvatskim olimpijskim savezom i sl.

Već punih pet godina vrtić je bogatiji za Integrirani program ranog učenja engleskog jezika koji je verificiran od nadležnog ministarstva. Temeljni cilj Programa je stvarati i razvijati okruženje i ozračje kako u vrtiću tako i u odgojnoj skupini koje će na prirodan način poticati djecu na komunikaciju na materinskom, te posebno na engleskom jeziku i na taj način zadovoljiti djetetovu potrebu za učenjem stranog jezika.

Program realiziraju stručno osposobljene odgojiteljice dječjeg vrtića u skupini djece u 5.-oj godini života.

Isto tako organiziran je kraći program – igraonica u koju je ove pedagoške godine upisano 13 djece, a vodi ga stručno osposobljena odgojiteljica Dječjeg vrtića Tamaris Vodice.

Ove godine djeca u 7. godini života radili su po Programu predškole u skladu s odredbama Zakona o predškolskom odgoju i obrazovanju („Narodne novine”, broj: 10/97, 107/07 i 94/13), Državnog pedagoškog standarda predškolskog odgoja i naobrazbe („Narodne novine“, broj 63/08 i 90/10) i Pravilnika o sadržaju i trajanju programa predškole („Narodne novine“, broj 107/14).

U dječjem vrtiću provodi se Program predškole za svu djecu koja su do 1. rujna navršila pet i pol godina, koji se organizirao u sklopu redovitog 10.-satnog ili 5,5-satnog programa rada, dok za onu djecu koja nisu polaznici dječjeg vrtića organizirao se kraći program u trajanju od 150 sati i bilo je upisano 7 djece.

Sukladno Pravilniku o sadržaju i trajanju programa predškole („Narodne novine“, broj 107/14), program predškole je obvezni program odgojno-obrazovnog rada s djecom u godini prije polaska u osnovnu školu i dio je sustava odgoja i obrazovanja u Republici Hrvatskoj.

Osnovna zadaća programa predškole bila je razvijanje i unaprjeđivanje tjelesnih, emocionalnih, socijalnih i spoznajnih potencijala djeteta te poticanje komunikacijskih vještina potrebnih za nove oblike učenja.

Posebnu pozornost u radu s djecom u godini prije polaska u školu, kao i svih proteklih godina, poklanjali smo pripremi i prijelazu u školu, kao i socio-emocionalnoj pripremi koja je i najvažnija, a zatim rad na području spoznajnog razvoja koristeći rad na radnim listovima koje djeca vole i koji su važni poticaj grafomotorike i koncentracije djece prema povratnim informacijama koje dobivamo od učitelja iz škole.

Sadržaj, programske zadaće i organizacija provedbe programa predškole moraju omogućavati zadovoljavanje svih djetetovih potreba, a posebno njegovih potreba za sigurnošću, pripadnošću, ljubavlju, samopoštovanjem i poštovanjem drugih osoba te potrebe za samoostvarenjem njegovih osobnih potencijala. Program predškole osigurao je svakom djetetu u godini dana prije polaska u osnovnu školu optimalne uvjete za razvijanje i unaprjeđivanje vještina, navika i kompetencija te stjecanje spoznaja i zadovoljavanje interesa koji će mu pomoći u prilagodbi na nove uvjete života, rasta i razvoja u školskom okruženju.

Kompetencije koje je dijete u godini dana prije polaska u osnovnu školu trebalo steći i/ili unaprijediti, odnose se na komunikaciju na materinskom jeziku, elementarnu komunikaciju na stranim jezicima, matematičke kompetencije i osnovne kompetencije u prirodoslovlju i tehnologiji, digitalne kompetencije, učiti kako učiti, socijalne i građanske kompetencije, inicijativnost i poduzetništvo, kulturnu svijest i izražavanje te motoričke kompetencije primjerene dobi.

Praćenje, dokumentiranje i individualno planiranje bitan je segment rada odgojiteljica.

Stoga se nastavilo s pojačanim individualnim praćenjem i dokumentiranjem. Sve skupine izradile su zbirku foto dokumentacije rada s djecom kao i zbirku dječjih radova i izjava djece koje su tijekom godine prezentirane roditeljima, ali i široj javnosti preko medija. Dokumentacija omogućuje odgojiteljicama bolje razumijevanje procesa učenja djece i planiranje materijala i poticaja sukladno dječjim interesima i trenutnom razvojnom stupnju.

U izradi tromjesečnog orijentacijskog plana i programa rada određivale su se razvojne zadaće, planirali su se materijalni i organizacijski uvjeti, planirale su se vrste aktivnosti, kao i suradnje sa suradnicima, roditeljima i ostalima, sukladno razvojnim zadaćama interesima i potrebama djece. Tjedni plan je konkretniji i sadrži naziv i metodički slijed aktivnosti i određuju se poslovi nužni za njegovo ostvarenje. I ove pedagoške godine nastavljeno je s transparentnosti tjednih planova na način da su ih i roditelji mogli pratiti, jer su bili na vratima svake sobe boravka.

Pozitivne su povratne informacije i odgojitelja i roditelja koji su pratili iste.

Dnevnim planom planirani su poticaji za aktivnosti kako na razini skupine tako i za individualan rad.

Transparentnost brojnih aktivnosti s djecom mogla se tijekom cijele godine pratiti i na stranicama vrtića: www.dvtamaris.hr.

Značajniji datumi iz kalendara dominirali su u izradi planova, ali se radilo i po tematskim cjelinama, koje su se integrirale u planove cijele godine. Teme su se odnosile na: jačanje ekološke svijesti djece i spoznaje o održivom razvoju; spoznaja, razumijevanje i očuvanje povijesno kulturne tradicije mjesta i aktivnim sudjelovanjem; prava djece (NPOOLJP), zaštita od nepogoda i nesreća požara i potresa (DUZS).

Koncepcija koja najcjelovitije udovoljava aktivnom učenju djeteta je rad na projektima.

On predstavlja sklop aktivnosti u kojima jedno ili više djece dublje proučavaju i istražuju neku temu ili problem, koji odražava njihove posebne interese, a koje odgojitelj prepoznaje i pravovremenim i primjerenim intervencijama u okruženju nastoji podržati.

Ovaj način učenja naglašava kod djece aktivnu participaciju djece, potiče razvoj znanja i vještina, emocionalnu, moralnu i estetsku senzibilizaciju djece.

Najveća prednost ove koncepcije je što omogućuje integriranje različitih područja učenja i podržava prirodni, konkretni način učenja.

Zbog svega navedenog, osnovna zadaća odgojno-obrazovnog rada i u ovoj pedagoškoj godini biti će rad na projektima kao i proteklih godina.

Na kraju godine odgojiteljice svih skupina prezentiraju svoje projekte (materijalni zapis, foto zapisi, poster i s dječjim izjavama i radovima,...na Odgojiteljskom vijeću, a kasnije i roditeljima (poster prezentacije). Nazivi prezentiranih projekata su: „Ja to mogu - senzomotorički razvoj djeteta u jaslama“, „Ptice zimi“, „ Kuća“, „ Kamen“, „ Magarac“, „Volim zeleno -biži“, „Obuća“, „Emocije“, „Energija vjetra“, „Moje mjesto“, „Glazbeni instrumenti“, „Sjeverni pol“, „Kazalište lutaka“ i „Puž“.

Korištenje metode projekta u radu pokazuje da je kod odgojitelja osviještena činjenica da djeca ne uče transmisijski već transakcijski i da je projektna metoda rada najučinkovitija jer podrazumijeva integracijski pristup i više nema odgojitelja, koji se opiru tome i smatraju da djeca uče jedino kroz frontalno-predavačku metodu rada.

Ove godine rad je započeo sa 13 odgojnih skupina, u kojima je ukupno upisano 265 djece.

Od toga osam skupina su u 10.- satnom trajanju s djecom od navršene tri godine života do polaska u osnovnu školu i jedna skupina u 9,5- satnom trajanju s djecom do navršene tri godine života (rana dob), te četiri odgojne skupine u poludnevnom programu u 5,5 – satnom trajanju u jutarnjoj smjeni od kojih se jedna skupina djece nalazi u područnom objektu u Čistoj Velikoj. Grupe su sastavljane poštujući pedagoške standarde, a na listi čekanja nalazilo se 51 dijete.

U program predškole je upisano 7-ero djece.

Uz ostvarivanje navedenih glavnih zadaća u radu, tijekom godine nastavili smo s dosadašnjim aktivnostima.

Rujan je mjesec koji karakterizira prilagodba novoupisane djece i readaptacija kao i naglasak na stvaranju ugodne atmosfere, upoznavanje pojedinaca, djece međusobno, vrtićnih prostora i dnevnog ritma, kao i postavljanja pravila same djece o ponašanju u vrtiću. Poštujući zakonitosti djetetovog psihofizičkog razvoja i u suradnji s roditeljima, koji su se pridržavali postavljenih pravila ponašanja u ovom osjetljivom periodu za dijete, period prilagodbe prošao je zadovoljavajući i niti jedno dijete nije ispisano zbog poteškoća prilagodbe na vrtić.

Za roditelje novoupisane djece, tijekom kolovoza održao se roditeljski sastanak na kojem se uz pisane upute (letak), razgovaralo kako treba proteći razdoblje prilagodbe, kakva ponašanja se mogu očekivati kod djece u tom razdoblju i kakve su reakcije roditelja ispravne.

Na tom sastanku upoznalo se roditelje sa samom ustanovom, stručnom službom, odgojiteljicama njihove djece, kućnom redu, dnevnim ritmu, odgojnom radu s djecom kao i njihovim pravima i obvezama, ipak naglasak je bio na razdoblju prilagodbe, lakšem razumijevanju djeteta i postupcima roditelja u svrhu olakšanja istog.

Roditelji djece upisane proteklih godina, također imaju prve informativne sastanke na kojima ih odgojiteljice upoznaju s planom rada u pedagoškoj godini.

Nastavili smo s radom na razvojnim listama djece koje nam omogućuju procjenu razvojnog stupnja svakog djeteta na osnovi čega se planiraju poticajne aktivnosti i stvaraju uvjeti za njihovu realizaciju.

Posebnu pozornost u radu posvećujemo razumijevanju i očuvanju tradicionalne kulturne baštine mjesta, a kako je vrtić donacijom Zagrebačke banke u suradnji s Gradom (prije nekoliko godina) dobio dječje narodne nošnje i to 5 ženskih i 5 muških koristimo svaku prigodu odjenuti je. Nastavljamo aktivnu suradnju s kulturnom udrugom „Perlice“ s ciljem osvješćivanja značaja kulturne baštine od najranije dobi (dan baka i djedova – igre njihova djetinjstva povezani s pravom djeteta na igru, dani kruha – kruh i pispalje, sv.Luce – darivanje djece na tradicionalan način, pravljenje vodiške karitule za Uskrs i sl., kao i s udrugom Vodičke žudije u čijim manifestacijama sudjelujemo.

U sklopu projekta „BRNISTRA: rano otkrivanje jezičnih i govornih smetnji“, kojeg je pokrenula Gradska knjižnica Vodice u suradnji s našim vrtićem, a u sklopu programa UNICEF-a za Hrvatsku i Udruge MI, Split „Za bolji početak- jačanje kapaciteta lokalnih zajednica za unaprjeđenje usluga potpore ranom razvoju djece“ i kroz ovu pedagošku godinu nastavili smo s radom na identifikaciji djece s govornim teškoćama kroz testiranje, a nakon toga formirala se radna skupina za provođenje terapijskog postupka.

Ciljevi projekta Brnistra bili su:

- omogućiti nesmetani razvoj govora, jezika i komunikacije,
- omogućiti ispravan stav prema prirodi,
- razviti pred vještine čitanja i pisanja,
- razviti ljubav prema čitanju,
- stvaranje čitalačkih navika i
- omogućiti detaljno provođenje projekta potičući sudionike na preuzimanje aktivne uloge u njegovom daljnjem provođenju i organizaciji.

Značajna novina u radu dječjeg vrtića je zaposlenje logopeda.

Logopedinja je stručnjak edukacijsko-rehabilitacijskog profila, koja je radila na otklanjanju poteškoća govorno-glasovne komunikacije, te poteškoća čitanja i pisanja, bavila se i prevencijom, otkrivanjem, dijagnosticiranjem i terapijskim radom.

Najčešći poremećaji koji zahtijevaju stručnu pomoć logopeda su: poremećaj izgovora glasova, disartrije, posebne jezične teškoće, poremećaj čitanja i pisanja, usporeni razvoj govora, nedovoljno razvijen govor, poremećaji ritma i tempa govora, disfazije i afazije dječje dobi. Najveći dio navedenih poremećaja nastaje u najranijem djetinjstvu, pa je od iznimne važnosti pružanje logopedске pomoći upravo u tom periodu.

Zbog toga je bitno da stručnu pomoć logopeda mogu dobiti djeca, koja polaze dječji vrtić. Logopedinja u dječjem vrtiću najveći dio svojeg rada provodi u neposrednom radu s djecom u vidu: preventivnog pregleda rizičnog djeteta, trijažnog pregleda djece, provođenja dijagnostičkog postupka, terapijskog rada na otklanjanju poteškoća, suradnje sa roditeljima i odgojiteljima, te edukacije roditelja i odgojitelja.

Neposredni terapijski rad s identificiranom djecom provodi se individualno.

U radu sa djetetom poštuju se sve posebnosti, navike i mogućnosti djeteta.

Otkrivaju se djetetovi unutarnji potencijali te iskorištavaju najbolji psihofizički faktori kako bi logopedске vježbe bile što kvalitetnije i uspješnije.

Logopedски tretman djece u predškolskom periodu je nezamisliv bez uključivanja roditelja u terapijski postupak te nastavak rada sa djetetom u obiteljskom domu.

Zbog toga je jako bitno upoznati roditelje sa vrstom i stupnjem poteškoće, te ih poučavati u konkretnim terapijskim postupcima, kako bi što realnije prihvatili poteškoću svoga djeteta. Rezultati rada na otklanjanju poteškoća nisu uvijek brzo vidljivi i zahtijevaju veliko strpljenje i podršku roditelja.

Pedagošku godinu započeli smo s radom u 13 odgojnih skupina.

Skupine su brojčano sukladne pedagoškom standardu uz minimalna odstupanja na više.

Na prosječnu prisutnost tijekom godine u skupini utječu mjeseci rujan (kasniji dolazak, prilagodba), siječanj (zimski praznici, bolesti / viroze) i lipanj (školski praznici, ispisi nakon upisa u školu, klimatski uvjeti).

Odgojne skupine uglavnom su dobno ujednačene što omogućuje lakše planiranje izravnog rada kao i planiranje odlazaka na svečanosti, izlete, posjete, dok organiziranje vrtića po načelu „Vrtić kao dječja kuća“ i strategija otvorenih vrata omogućuje djeci boravak u svim sobama boravka i druženje sa svom djecom bez obzira na dob kao i zadovoljavanje trenutnih interesa prema ponuđenom materijalu u drugim sobama.

Prilikom izrade ustrojstva rada nastojimo u skupini osigurati jednu stalnu odgojiteljicu koja prima djecu u skupini u jaslicama ili djecu u vrtićkoj skupini u 4.-oj godini života i vodi tu djecu do njihova odlaska u školu.

Ovo je važno zato što se stvara čvrsta povezanost između djece, roditelja i odgojiteljica što utječe na kvalitetu odgoja djece.

Stalnost pruža djeci osjećaj sigurnosti i pripadnosti zajednici.

Iako u tome treba biti oprezan zbog mogućnosti odlaska u nepovoljnu krajnost.

Kako je kolektiv vrtića u većini mlađe životne dobi česte promjene su neizbježne zbog roditeljskih dopusta (tijekom godine roditelj ili roditeljski dopust koristilo je 8 odgojiteljica, a neke nastavljaju korištenje i u slijedećoj pedagoškoj godini).

U razdoblju prilagodbe orijentacijski planovi i programi temeljili su se na zabavnim pokretnim igrama, igrama upoznavanja, uspostavljanju ugodne atmosfere u skupini, slobodnim aktivnostima djece.

U prilagodbenom razdoblju provodili smo postupke kojima nastojimo olakšati djetetu prvo odvajanje.

Tako s roditeljima imamo početne sastanke na kojima ih upoznajemo s načinima kako mogu pomoći djetetu u njihovoj prilagodbi, u jaslicama imamo postupni prijem, te roditelji ulaze u skupine i borave sa svojom djecom.

Uobičajeno, u najmlađim odgojnim skupinama djece rad se temeljio na stvaranju uvjeta za što uspješniju prilagodbu novoupisane djece, zatim na zadovoljenju socioemocionalnih potreba i poticanju samostalnosti kao bitnog aspekta razvoja.

Potičemo samostalnost djeteta u obavljanju higijenskih, fizioloških potreba, samostalnost u posluživanju, hranjenju, služenja priborom, urednosti za stolom, kulturnom ophođenju za vrijeme obroka.

Zbog nemogućnosti prilagodbe ove pedagoške godine nije se ispisalo niti jedno dijete, a osim dobro organiziranog perioda prilagodbe možda je i razlog velik broj djece na listi čekanja, pa roditelji ne žele riskirati da im dijete slijedeće godine možda neće moći biti ponovo upisano u vrtić.

Iz ostalih skupina ispisalo se 18 djece i to zbog preseljenja (1), zdravstvenih razloga (2), i financijskih razloga (3), a ostali (12) nakon završetka testiranja i upisa u školu.

U ostalim dobnim skupinama naglašeniji je rad u području spoznaje i kreativnog razvoja što je i prirodno s obzirom na njihovu urođenu znatiželju i razvijenu maštu.

Kao i svake godine rad s predškolicima je obogaćen.

Poticanje razvoja kompetencija potrebnih za uspješan prelazak u osnovnu školu najčešće se ostvarivao u centru početnog čitanja i pisanja.

Radilo se na razvoju predčitalačkih i predmatematičkih vještina, razvoju koncentracije, pamćenja, samostalnosti, grafomotorike, radi se intenzivnije na predvježbama za pisanje, glasovnoj analizi riječi, prepoznavanju brojki i slova, razvrstavanju, grupiranju, prepričavanju, namjernom usmjeravanju pozornosti, frontalnom zadavanju zadataka, stjecanju navika rada za stolom na pisanim materijalima u trajanju najmanje 15 minuta.

Ova bitna zadaća u većini slučajeva realizirala se radom na radnim listovima za predškolce koji ulaze u okvir programa pripreme djece za školu, koje djeca vole rješavati, ali oni ne dominiraju u radu već su samo jedno od poticajnih sredstava, zatim izrađenim didaktičkim igrama i svakodnevnim situacijama za učenje.

Djeci koja su svladala vještine čitanja i pisanja u centrima se omogućuje individualni rad koji će potaknuti njihove sposobnosti isto kao i svakodnevni rad s didaktičkim materijalima u slobodnim aktivnostima.

Rezultati testiranja budućih prvašića, kao i prethodne godine dokazuju intelektualnu zrelost za školu, ali kod nekih ne i socio-emocionalnu.

Za troje djece napravljena je odgoda upisa u školu i to zbog nedovoljne zrelosti (2) prema procjeni Povjerenstva za upis ili prema procjeni/zahtjevu roditelja (1).

Višegodišnja suradnja vrtića i škole nastavila se i ove godine tako stručna služba iz škole dolazi u vrtić prije procjenjivanja zrelosti djeteta za školu i s pedagoginjom i odgojiteljicama razgovaraju o svakom djetetu i njegovim razvojnim osobitostima, kao i na što treba posebno obratiti pozornost jer testiranje traje kratko i za dijete je to stresna situacija, koja utječe na rezultate procjene.

Proteklih godina ovakav razgovor vodio se nakon završenog procjenjivanja zrelosti djeteta za upis u školu, međutim pokazalo se puno korisnijim za dijete i Povjerenstvo kada unaprijed dobiju podatke i naputak o pojedinom djetetu.

Kao i proteklih godina djeca odlaze jedan dan u posjet školi gdje se upoznaju sa zgradom škole, prostorijama, učionicama, prisustvuju nastavnim aktivnostima, upoznaju se s budućim učiteljicama, a sve u svrhu što uspješnijeg prijelaza iz vrtića u školu.

U redovan odgojno-obrazovni rad spada i obilježavanje značajnih datuma tijekom radne godine, uz već spomenuti tematski i projektni oblik rada.

Integriraju se u plan i program rada i to posebice datumi kao što su: Dječji tjedan, Dani zahvalnosti za plodove zemlje, sveti Nikola, Božić i Nova godina, Poklade, korizma, Uskrs.

Obilježavanje tih dana najčešće je iskorišteno da se djeci približi vjerski odgoj unošenjem njegovih elemenata u rad i posjetom svećenika vrtiću, ali i tematska pokrivenost (eko, etno, prava ..).

Tijekom godine primjereno smo obilježili:

- Svjetski poštanski dan – posjetom poštanskom uredu, upoznavanjem sa zanimanjem poštara, pisanjem pisama i razglednica, kao i njihovim pravilnim adresiranjem i slanjem.
- Dan otvorenih vrata policije (povodom Sv. Mihovila), gdje su djeca od vrtića do postaje pješačili u pratnji djelatnika, upoznali poslove pojedinih djelatnika (kriminalist, pirotehničar,...), odgledali su edukativni crtani film o opasnostima od mina, koji je bio uvod za razgovor o zaštiti djece od eksplozivnih sredstava.
Djeca su policajcima darovala slikovnicu „Policajac Pero“, koju su sami izradili. Posjetom je ostvaren i cilj da djeca policijske djelatnike dožive kao bliske osobe koje se brinu o njima i kojima se mogu obratiti ako im je potrebna pomoć.
- 6. kreativni dani Fausta Vrančića – sudjelovanje u kreativnim radionicama na otoku Prviću na poziv Otočne udruge.
- Olimpijski dan u bijelim majicama i sportskim aktivnostima na dvorištima vrtića uz poligone koje su osmislile voditeljica sportskog programa i odgojiteljice.
- Dan zdravih zubi obilježio se edukacijom o oralnoj higijeni, posjetima stomatološkim ambulantama koje je organizirala zdravstvena voditeljica.
- Dan djeteta noseći transparente s porukama „Zaboravljene igre“.
- Dječji tjedan pod motom „Ljubav djeci prije svega – sporta nama više treba“, promoviranjem integriranog sportskog programa, ugošćavanjem sportskih udruga s područja grada Vodica koja su djeci prezentirale svoj rad i s djecom odradile vježbe u glavnom objektu, dok su djeca područnih objekata tjedan obilježila aktivnim vježbanjem na svojim dvorištima.
- Međunarodni dan gluhih obilježio se u starijim skupinama kroz razgovor, igre situacija, znakovni jezik s ciljem senzibilizacije djece na prihvaćanje različitosti.
- Svjetski dan štednje posjetom bankama, razgovorom o novcu, vrijednostima, izgledu, povijesti novca.

- Mjesec knjige kroz aktivnosti sređivanja slikovnica, prikupljanju slikovnica, izradom, posjetom knjižnici.
- Međunarodni dan starijih osoba s ciljem osvješćivanja važnosti uloge baka i djedova u obitelji i društvu, a realizirao se kroz brojne aktivnosti, izložba radova na temu „Zaboravljene stare igre naših baka i djedova“, izjave djece, izradom obiteljskog stabla, fotografije na temu boravak bake/djeda u skupini s djecom i učenje djece starim zaboravljenim igrama njihovog djetinjstva. Ove godine su bake i djedovi sudjelovali u aktivnostima u obilježavanju dana kruha, zahvalnosti za plodova zemlje.
- Međunarodni dan bijelog štafa upoznavanjem djece s pojmom bijelog štafa, psom vodičem, semaforom za slijepe, Brailovim pismom, senzibilizacijom djece na prihvaćanje različitosti.
- Dan kravate-cilj obilježavanja je bio promicanje zaštite kulturne baštine jer je kravata izvorni hrvatski proizvod, ona je dio našeg kulturnog i povijesnog naslijeđa, dolazi od riječi Croata (Hrvat) i da tu činjenicu ne spori nitko na svijetu.

Prije datuma obilježavanja djecu se upoznalo s odjevnim predmetom KRAVATA, potaknulo ih se na stvaralačko izražavanje, a od 30 m duge role papira napravili su jednu veliku kravatu u čije oslikavanje su se uključila djeca svih skupina (drvena boja, flomaster, paste, kolaž papir). Našu kravatu pronijeli smo kroz mjesto i njome ukasili hotel Puntu.

Taj dan i svi djelatnici nosili su kravatu oko vrata.

- Svjetski dan hrane, dan jabuka, povezali smo s Danom starijih osoba tijekom listopada. Svečanostima Dana kruha uz molitvu, blagoslov i simbolično blagovanje kruha zahvaljujemo Bogu na svim plodovima, radostima, uspjesima i darovima kojima smo tijekom godine bili podareni.

Obilježavanje Dana kruha u vrtiću pridonosi: potpunijem odgoju i obrazovanju za zaštitu okoliša upoznavanju i očuvanju biološke raznolikosti Hrvatske, podizanju svijesti o ekološkoj poljoprivredi i zdravoj prehrani, izgrađivanju pozitivnih stavova i stvaranju pravilnog emocionalnog odnosa djeteta i prirode. Ciljevi su bili: upoznati djecu s nastajanjem kruha (od zrna do kruha), približiti im blagovanje kruha i narodne običaje, upoznati djecu s autohtonim i/ili starim vrstama voća i drugim plodovima zemlje (voće, povrće, žitarice, ljekovito i začinsko bilje), upoznati djecu s razlikama između ekološki zdrave hrane i genetski modificirane, ukazati na važnost zdrave prehrane i prednosti ekološke poljoprivrede, zbrinjavanje otpada (stari kruh, kompost,...). Kroz aktivnosti: posjet pekarama „Moćan“ i „Riva“, mlinu (NP KRKA), seoskom gospodarstvu, prikupljanje žitarica i ostalih plodova, posjet etnografskom muzeju (NP KRKA), razgovor s djecom na temu «Od zrna do pogače» i «Plodovi našeg zavičaja», upoznavanjem s kulturom ophođenja prema kruhu i zbrinjavanjem njegovih ostataka, upoznavanjem sa životnim ciklusom poljoprivrednih kultura (žitarice, voće, povrće, ostale kulture), organiziranjem izložbe (sjemenke žitarica, razne vrste brašna, ...), istraživanjem etnografske baštine svog zavičaja u svezi s obradom zemlje i pripravom kruha, izložbom radova djece na temu „Dani kruha-dani zahvalnosti za plodove zemlje“: likovni radovi, fotografije, plakati, izrada kruha i peciva.

- Jesensku svečanost kroz dva dana (svečanost i radionice), na dvorištu je stvoreno ozračje bogatstvom plodova jeseni, glazba na dvorištu, jesensko lišće na podu, „jesenske“ kape na glavi svakog djeteta, odgojiteljice – Jesenke, zakuska – kokice, kesteni i jabuke.
- Dušni dan, posjetom groblju, gdje skupine starije djece već godinama odlaze sa cvijećem i lampionima na groblje.
- Sjećanje na Vukovar u svim skupinama djece kroz donošenje lampiona i paljenje na ogradama vrtića, a sa starijom djecom kroz kratak razgovor o sjećanju na stradavanje Vukovara.

- Međunarodni dan prava djeteta u svim skupinama djece kroz upoznavanje/ponavljanje o pravima djece (pravo preživljavanja, razvojna prava, pravo sudjelovanja i zaštitna prava), povezalo se s realiziranim aktivnostima: pravom na ime (u sklopu aktivnosti „To sam ja“), pravo na zdrav život iz zaštitnih prava („Svjetski dan nepušenja“, „Dan zdravih zubi“, „Sjećanje na Vukovar“), pravo na sudjelovanje („Dječji tjedan“ – i moje želje za bolji grad,...).
 - Vrijeme branja maslina posjetom uljari – gdje su se upoznali s procesom prerade maslina i pravljenjem ulja, s djecom se kroz razne aktivnosti prošla tema maslina (naglasak na iskustvenom doživljaju: odlaska do stabla masline ili maslinika, branje, gnječenjem do ulja, konzerviranje, okus, boja, oblik...).
 - Sv. Nikolu u svim skupinama djece kroz upoznavanjem s likom Sv. Nikole kroz priče, recitacije, igrokaze, pjesmice, izradom čizmica, ukrašavanjem čarapa, šiba i darova, izradom kuverti i pisanjem pisama. Razgovor s djecom o osjećajima darivanja i primanja darova, što znači činiti dobro djelo, na koji način oni razvesele druge, kako im pomažu i sl. Na rivi su djeca dočekala omiljenog sveca koji je došao brodom s mora i odvela ga u vrtić gdje su mu pokazali što sve znaju o njemu, a on ih je darivao (adventski kalendar i šibu) i slikao se s njima.
 - U suradnji s Hrvatskim željeznicama upoznali smo željeznički promet i provozali se na relaciji Šibenik – Perković – Šibenik u posebnom vlaku „TIN EXPRES“ u društvu djeci omiljenog sveca koji im je svirao i darivao ih.
 - Sv. Luciju u svim skupinama kroz upoznavanje s likom Sv. Luce (zaštitnice vida, svjetla), kroz aktivnosti sijanja pšenice, izrade svijećnjaka, ponavljanja igara i aktivnosti u kojima je onemogućen osjet vida (zavezane oči, skriven predmet), kao što su razne taktilne igre, igre s pokretom „U podrumu je ..“, ... Pšenicu i svijećnjak svako dijete je odnijelo i kući zajedno s čestitkom i novogodišnjim ukrasom/aranžmanom zadnji tjedan uoči Božića. Odgojiteljice su za djecu pripremile tradicionalni dar Sv. Luce, koji se sastoji od jabuke i bombona u škartocu.
 - Božićne radionice s roditeljima organizirale su sve odgojiteljice za roditelje u popodnevним satima uz korištenje ambalažnog, neoblikovanog i prirodnog materijala u izradi. Radovi su bili ponuđeni u skupinama/objektima, a jedan dio se donirao ustanovama (gradska uprava, knjižnica, turistička zajednica, vatrogasci, policija, pošta, pekara Moćan, ambulanta, ljekarne, hotel Punta, Info vodice, župnom uredu,...).
 - Božićnu svečanost u kulturnom centru, sudjelovale su sve skupine djece uključujući i PO Čista Velika i djecu programa predškole, osim najmlađih, a bogat program pun recitacija, igrokaza, plesa i pjesmica trajao je puna dva sata.
 - Svjetski dan smijeha obilježio se u svim skupinama djece kroz aktivnosti: razgovor o smijanju kad se smijemo, zašto se smijemo, kako reagiramo na tuđi osmijeh, vrste smijeha, toplim emocijama, prepričavanje smiješnih događaja, pričanje/izmišljanje smiješnih i „naopakih“ priča, crtanje smiješnih stvari, anketa koliko se odrasli smiju iz dječje perspektive, poruke odraslima.
 - Poklade u svim skupinama djece, jer se vrijednost tradicijskog stvaralaštva ne smije zanemariti, jer se djeca s narodnim blagom trebaju sresti i upoznati već u najranijoj dobi, jedan od najbližih doživljaja kojim djeci približavamo narodne običaje jest i onaj vezan za poklade ili maškare.
- Centar za maskiranje zauzima središnje mjesto sobe dnevnog boravka kojeg osmišljavaju i popunjavaju odgojiteljice i roditelji s djecom.

Djeca se tijekom dana maskiraju, kostimiraju, šminkaju i organiziraju igre uživanja i transformiranja u nekoga drugoga.

Sluša se narodna tradicijska glazba (klape), pjevaju, igraju rugalice, brojalice, slušaju poslovice i basne.

Djeca slušaju kako su ljudi nekada slavili poklade, u što su se maskirali, a vječiti bi krivac za prirodne i ljudske nedaće bio okrivljen i osuđen - Krnje.

Na taj način dio naše tradicije prenosimo u naš svakodnevni život, činimo ga ljepšim i bogatijim i postaje dijelom nas.

U tomu i jest njegova vrijednost i mi ga ne smijemo prepustiti zaboravu.

Ove godine imali smo tri grupne maske: „Vjetrenjače“, „Roboti“ i „Ronioči“, a sve maske bile su izrađene od ambalažnog otpada.

- Valentinovo kroz sve skupine, s djecom kroz priče, recitacije, pjesmice, razne aktivnosti obrađene su teme ljubavi (vrste ljubavi, emocije, zaljubljenost, izjave djece na koji način se voli, što je to ljubav,...), organiziran je i ples zaljubljenih.
- Dan očeva tradicionalno kroz aktivnosti na temu „Dan očeva“, priče, recitacije, pjesmice, glazbeni CD, kreativnost, izjave, priču o očevima: tjelesni opis, što vole, a što ne vole kod njih, zanimanja, što sve tata radi u kući, kako zajedno provode vrijeme, čemu služi tata, imaju li sva djeca očeve, kako se zove tatin tata, moj tata boravi u vrtiću, pismo za tatu i sl- primjereno dobi djece, djeca su izradila prigodne darove za tatu, a održane su i kreativne radionice s tatama i djecom.
- Dan Downovog sindroma obuvanjem šarenih čarapa, jer ih osobe s Down sindromom ne mogu upariti. Nošenjem šarenih čarapa pokazuje se podrška borbi osoba s Down sindromom da se integriraju u društvo.
- Svjetski dan voda kroz projekt „Voda – put ka održivom načinu življenja“, aktivnosti vezane uz vodu u vrtiću provode se od djetetovog prvog dolaska u jaslice do polaska u školu. Već kod pranja ruku djecu se uči da nakon pranja ruku zatvore slavinu. U svim odgojnim skupinama obilježavalo se eksperimentiranje vodom, provjerom ima li voda boju, miris i okus, provjeravalo se i što tone, a što pluta na vodi, istraživanjem i neposrednim iskustvom dolaziti do zanimljivih spoznaja: za što nam treba voda, odakle voda, ciklus kruženja vode u prirodi, (ne) zagađivači vode, i sl.

Također posjetili smo i memorijalni centar Faust Vrančić i Vransko jezero.

- Svjetski dan kazališta posjetom lutkarskog kazališta Zadar i gledanje predstave u zadarskom lutkarskom kazalištu.
- Svjetski dan zdravlja - zdravstvena voditeljica i voditeljica sportskog programa su isplanirale aktivnost na temu zdravlje i sport.
- Uskrs, djeca predškolske dobi ne mogu shvatiti pojam Uskrsa, ali kad djeci pričamo o Isusu, djeca mogu shvatiti u vrlo ranoj dobi dva suprotstavljena pojma kao što su dobro i zlo.

Isus je bio dobar čovjek čija je životna misija bila pomagati i pomoći svim ljudima, pa čak i onima koji se nisu lijepo prema njemu ponijeli. Isti ti zločesti ljudi su ga osudili i mučili, ali Isus im je oprostio i tako je pobijedio njihovu zloću.

Njegova dobrota bila je puno jača od zloće tih ljudi. Kada je umro, Isus je otišao na nebo i time je započeo njegov novi život i svaki dan nas od tamo čuva i pomaže nam kad nam je teško. Ovo je samo primjer kako djeci približiti Uskrs i ono što na taj blagdan slavimo. Kroz aktivnosti potaknuo se kod djece doživljaj Uskrsa, a sve skupine u popodnevni satima organizirale su i Uskrsne radionice s roditeljima.

Na Uskrsni ponedjeljak djeca vrtića odjevena u narodne nošnje i male žudije sudjeluju u tradicionalnoj svečanosti koju organizira Turistička zajednica, također male žudije sudjelovale su na Veliki petak na smjeni žudija – čuvara Isusova groba u crkvi Sv. Križa.

- Dan grada Vodica, u kulturnom centru, djeca su održala svečanost, sad već tradicionalnu, pod nazivom „Najmlađi svom gradu“, dok su na dvorištu organizirane i kreativne radionice na istu temu, a sudjelovali smo i na svečanoj Procesiji na Sv. Jelinu zaštitnicu mjesta.
- Opreza nikad dosta, a prema sigurnosno-zaštitnom i preventivnom programu s djecom se i ove godine izvela vježba evakuacije povodom Dana vatrogasaca.
- Aktivnosti koje su prethodile razgovoru s vatrogascima, upoznavanje s njihovim djelovanjem, opremom, gledanjem edukativnog filma o mogućim uzrocima požara, pravilnim postupcima, usvajanjem jedinstvenog broja 112 ili 193... Nakon evakuacije, vatrogasci su izveli vježbe spašavanja. Uz sve aktivnosti, razgledavanje vatrogasnih vozila bilo im je najzanimljivije.
- Sigurno kretanje u prometu, koje je sastavni dio sigurnosno-zaštitnog i preventivnog programa. Vrtić ima dobru suradnju s policijskom postajom za prometnu prevenciju, gdje svake godine prometna službenica radi na edukaciji djece koja na jesen odlaze u školu. I ove godine su djeca uz primjerene aktivnosti u vrtiću pogledala edukativni film „Crvenkapica u prometu“ i „Prometna priča“ nakon kojeg je prometna službenica razgovarala s djecom, prošla s njima put od Kulturnog centra do vrtića, gdje ih je na dvorištu čekalo razgledanje policijskog vozila i motor.
- U suradnji s Gradskom knjižnicom Vodice, prisustvovali smo „Maratonu čitanja“ u kojem su sudjelovala i djeca nižih razreda osnovne škole.
- Edukativne radionice na temu: „Dajmo više za šišmiše“, „Mali ekolog“ i „Zelena žaba“ i „Čudesan svijet vretenaca“, sa najstarijim skupinama djece su održali rendžeri NP Krka, a radionica „Zelena žaba“ održana je i u PO Čista Velika.
- Dan planete Zemlje i ove godine uredili smo dvorište vrtića sadnjom cvijeća u glavnom objektu dok su djeca u objektima „Plaža“, „Okit“ i „Čista Velika“ sadili cvijeće u autogume. U jednom dijelu dvorišta napravljen nam je i vrt gdje je posađeno mediteransko bilje lavanda i ružmarin, dok je u malom dvorištu napravljen vrt s mediteranskim začinskim biljem.
Za sudjelovanje u akciji Zelena čistka dobili smo i Priznanje.
- Dan voda sa izletom u Zadar, gdje su starija djeca posjetili morske orgulje, instalaciju Pozdrav suncu i odgledali lutkarsku predstavu „Punch and Judy“, posjetili smo Muzej antičkog stakla gdje su se upoznala s procesom izrade stakla i predmeta od stakla, a nakon toga posjetili su Vransko jezero gdje su u pratnji rendžera otkrili ornitološku zbirku.
- Majčin dan u kreativnim radionicama na temu dana grada Vodica.
- Svjetski dan sporta, starije skupine djece su se natjecala u vožnji biciklima i posjeti školskoj dvorani, dok su se mlađa djeca natjecala na poligonima.
- Edukaciju djece u području zaštite i spašavanja u skladu s programom Nacionalne akcije edukacije djece u području zaštite i spašavanja, održali su DUZS u suradnji s HGSS i JVP, a na dvorištu vrtića prezentirali su svoj rad i opremu.
- Dan planeta Zemlje gdje su djeca u 6. godini života posjetili Sokolarski centar gdje su se upoznali s pticama grabljivicama i njihovom zaštitom.

I kroz proteklu godinu vodili smo računa da redoviti program obogatimo lutkarskim predstavama pa smo tako odgledali u šibenskom kazalištu „Pravi prijatelj“ u izvedbi Produkcije Z, i „Nikom pravo“ u izvedbi lutkarskog kazališta iz Zadra, u kulturnom centru Vodice „Veliko putovanje malog puža“ u izvedbi Produkcije Z, i „Kako je miš dobio kućicu“ u izvedbi kazališta Bumerang, „Koje zanimanje je najljepše“ u izvedbi kazališta Suncokret i u lutkarskom kazalištu Zadar predstavu „Punch and Judy“. 3

Za djecu koja na jesen polaze u prvi razred osnovne škole već dugi niz godina vrtić im je osmislio oproštajni izlet, vožnju podmornicom i trajektom na Tkon i posjet tamošnjem vrtiću, vožnju vlakićem, ručkom u restoranu, a podijeljene su im i uspomene s njihovim zajedničkim slikama tiskanim posebno za njih i CD sa slikama izleta.

Kao eko vrtić tijekom cijele godine bili smo uključeni u akciju „Tetrapak“ gdje smo, prema tematski zadanim odrednicama izrađivali brojne radove i slali ih na natječaj. Najbolji radovi odabrani su prema broju glasova tzv. „lajkova“ na facebook stranici i uvijek smo ulazili u najuži krug odabranih radova.

Pedagoška dokumentacija vođena je prema Pravilniku o obrascima i sadržaju pedagoške dokumentacije i evidencije o djeci u dječjem vrtiću („Narodne novine“, broj 83/01) i Pravilniku o obrascima zdravstvene dokumentacije djece predškolske dobi i evidencije u dječjem vrtiću („Narodne novine“, broj 114/02 i 63/19).

Vođene su knjige pedagoške dokumentacije odgojne skupine za mjesečno razdoblje (rujan) i tromjesečno razdoblje (listopad-studen-prosinac, siječanj-veljača-ožujak i travanj-svibanj-lipanj) i dvomjesečno razdoblje ljetnog rada (srpanj-kolovoz), uredno su ispunjavani imenici, matična knjiga, evidencija prisutnosti djece, individualni planovi stručnog usavršavanja, tjedni planovi koji su bili prezentirani roditeljima na vratima svake odgojne skupine, interna lista konzumiranja obroka koja se radila svakodnevno kao i lista upisa za individualne razgovore s odgojiteljicama svog djeteta.

Fleksibilnost i prilagođenost potrebama djece iziskuje i fleksibilno planiranje rada.

Tematsko planiranje nam dopušta slobodno kreiranje metoda i načina rada kroz sva odgojno-obrazovna područja i ulaženje u dubinu određene teme što je slično projektnoj metodi rada.

Kroz planirane sadržaje nastojali smo ostvariti tjelesni rast i razvoj svakog djeteta, poticati stvaralaštvo, omogućiti uvjete i odnose koji potiču pozitivan emocionalni i moralni razvoj, pronalaziti nove izvore i stvarati raznolike uvjete i materijale za spoznajni razvoj djeteta.

Značajna zadaća u radu je osposobljavanje odgojitelja – pripravnika za polaganje stručnog ispita i samostalno obavljanje djelatnosti. Tijekom protekle pedagoške godine imali smo i dvije pripravnice – odgojiteljice koje su s vrtićem sklopile ugovor o ostvarivanju pripravničkog programa, a uključene su u „Program stručnog osposobljavanja za rad bez zasnivanja radnog odnosa u zanimanju odgojitelja“. Za pripravnice je napravljen program pripravničkog staža. Realizaciju zadaća i sadržaja programa pripravničkog staža pratilo je Povjerenstvo za stažiranje u sastavu ravnateljice vrtića, stručnog suradnika-pedagoginje i odgojiteljice u svojstvu mentorice. Pedagoginja je s njima prošla zadaće i sadržaj Programa, a kroz radionice upoznala ih je s pravima djece, projekt metodom, indikatorima procjene kvalitete, prostorno-materijalno-organizacijskim uvjetima, odgojiteljem refleksivnim praktičarom i komunikaciji s roditeljima. Odgojiteljice-pripravnice tijekom stažiranja odradile su pet oglednih aktivnosti u nazočnosti Povjerenstva.

Kroz proteklu godine u našem vrtiću četiri studentice predškolskog odgoja Sveučilišta u Zadru odradile su i stručnu praksu pod nadzorom ravnateljice, pedagoginje i mentorica.

DJECA S POSEBNIM POTREBAMA

Ove pedagoške godine u redovan program uključeno je petero djece s teškoćama u razvoju koja su prošla postupak Prvostupanjškog tijela vještačenja pri Centru za socijalnu skrb kao i dvoje djece koja imaju specijalističke nalaze.

Dijete K.Š. (2011.) – Nalaz i mišljenje Zavoda za vještačenje CZSS Šibenik – dijagnoza: R62 (zakašnjenje ili izostanak očekivanog stupnja razvoja, poremećaj razumijevanja i komunikacije, F80 (Nespecifirani poremećaji razvoja govora i jezika, sumnja na konvulzije). Nije uspostavio kontrolu sfinktera.

Cilj nam je bio uspostaviti komunikaciju s djetetom i poticati kognitivan razvoj, razvoj govora kao i socio-emocionalne vještine, ali dijete je vrlo malo boravilo u vrtiću ove godine.

Te mu je ponovo odgođen upis u školu, a dijete je bilo uključeno i u logopedski tretman u vrtiću.

Dijete L.S. (2013.) – s više specijalističkih nalaza, dijagnoza G24 (Distonia), teže smetnje u razvoju, tijekom godine povremeno odlazi na edukacijsko-rehabilitacijsku terapiju s majkom u Specijalnu bolnicu za zaštitu djece s neurorazvojnim i motoričkim smetnjama, Goljak, Zagreb.

Glavna zadaća u radu s djetetom je bila socijalizacija, poticanje fine motorike, govorne ekspresije, stimulacija perceptivno kognitivnih sposobnosti.

Dijete je bilo uključeno u logopedski tretman u vrtiću.

Lijepo je napredovao i uspješno upisan u školu.

Dijete L.S. (2014.) – koje ima više specijalističkih nalaza, dijagnoza je poremećaj komunikacije, eholalija, koristi svoj jezik, strabizam, ne uspostavlja kontakt očima, ne kontrolira sfinktere.

Dijete je još u postupku obrade.

Glavna zadaća u radu s djetetom je poticanje razvoja.

Djetetu je ograničeno vrijeme boravka u vrtiću na tri sata dnevno.

Dijete je bilo uključeno u logopedski tretman u vrtiću.

Dijete P.J. (2012.) – ima Nalaz i mišljenje Zavoda za vještačenje u Splitu, dijagnoza F84 (Poremećaji iz spektra autizma), atipičan komunikacijski obrazac, eholalija, ne održava razgovor, nerazvijena igra, potreba za rutinom.

Glavna zadaća u radu s djetetom je poticanje razvoja djeteta.

Dijete uz boravak u vrtiću odlazi na edukacijsku rehabilitaciju u Centar Šubićevac u Šibeniku kao i u Udrugu osoba s invaliditetom Sv. Bartolomej u Kninu.

Dijete je bilo uključeno u logopedski tretman u vrtiću.

Dijete M.M. (2015.) – ima Nalaz i mišljenje Zavoda za vještačenje u Splitu, dijagnoza F84 (Poremećaji iz spektra autizma), atipičan komunikacijski obrazac, ne govori, nosi pelene, nerazvijena igra, potreba za rutinom.

Glavna zadaća u radu s djetetom je poticanje razvoja djeteta.

Dijete boravi sat vremena dnevno.

Dječji vrtić kontinuirano upisuje djecu s posebnim potrebama i teškoćama u razvoju, ali smo svjesni višestruke dobrobiti koja proizlazi iz integracije djece s posebnim potrebama - za dijete koje je u integraciji, za ostalu djecu u skupini, za odgojiteljev profesionalni razvoj, kao i za njegove roditelje i roditelje ostale djece iz skupine.

Djeca s posebnim potrebama, kao i djeca s urednim psihofizičkim razvojem u našoj predškolskoj ustanovi ostvaruju pravo na život i razvoj u svim vidovima života, uključivši tjelesni, emotivni, psihosocijalni, kognitivni, društveni i kulturni vid.

Također, svjesni smo kako se njihovim uključivanjem u skupine vršnjaka poštuju njihova prava: na obrazovanje, igru, slobodno vrijeme i kulturne aktivnosti. Sva djeca uključena su u odgojno-obrazovne skupine redovitog programa procjenom ravnateljice, pedagoginje, logopedinje i više medicinske sestre u dogovoru s roditeljima i odgojiteljima, a nakon uvida u medicinsku dokumentaciju te rješenja nadležnih tijela, ustanova i vještaka donijeli su odluke o modelima i uvjetima procesa integracije.

Cilj u radu s djecom bio je omogućiti i osigurati uvjete za kvalitetno uključivanje djeteta s teškoćama u razvoju i roditelja u sve aspekte odgojno – obrazovnog rada.

Zadaci na kojima smo radili s djecom s posebnim potrebama bile su: podizanje razine osviještenosti odgojitelja za djecu s razvojnim odstupanjima i teškoćama u razvoju, osnaživanje odgojitelja u komunikaciji s djecom i obiteljima, senzibilizacija odgojitelja i roditelja o prepoznavanju ranih znakova odstupanja u razvoju te prevenciju posebnih potreba u što ranijoj dobi, stvaranje kvalitetnih uvjeta za primjereni psihofizički razvoj djece s posebnim potrebama – osnaživanje odgojitelja za rad s vršnjacima na prihvaćanju različitosti, rad na prilagođavanju prostornog konteksta, planiranje ciljanih grupnih aktivnosti, jačanje kompetencija odgojitelja i drugih odraslih osoba koji su u svakodnevnoj interakciji s djecom s teškoćama u razvoju, osvještavanje važnosti roditeljske uloge i aktivno uključivanje roditelja u realizaciju odgojno – obrazovnog procesa, savjetodavni i edukacijski rad s roditeljima, izrada individualnih programa za djecu s teškoćama u razvoju i posebnim potrebama, pravovremeno uočavanje posebnih potreba kod novoupisane djece, vođenje dokumentacije odgojitelja, pedagoginje i više medicinske sestre, uvjeti i kvaliteta prostornog konteksta poboljšavala se i doradivala tijekom pedagoške godine, obzirom na to da se kroz vrijeme dobio detaljniji uvid u posebne potrebe djece.

U okviru plana rada s djecom s posebnim potrebama kao i prethodnih godina, pratilo se ponašanja djece pomoću Razvojne liste (autor J. Sindik). Nakon obrade svako dijete s visokim individualnim rezultatom bilo je posebno praćeno unutar skupine, a s odgojiteljima i roditeljima dogovarali su se postupci kojima je bio cilj otklanjanje ili ublažavanje eventualnih poremećaja u ponašanju i poticanje razvoja.

I dalje se evidentira porast broja djece s poremećajem glasovno govorne komunikacije, te djeca odlaze na logopedске tretmane, najčešće u godini života prije polaska u školu stoga je uveliko doprinijelo poboljšanju situacije zaposlenje logopedinje, koja je radila s djecom.

Vrtić je nastavilo pohađati i 3 djece kojima je Povjerenstvo za procjenu zrelosti djeteta za školu odgodilo upis u prvi razred osnovne škole ili na zamolbu roditelja.

Zapažen je i sve veći broj djece s medicinski dokumentiranom alergijom na pojedinu vrstu namirnica. Takvoj djeci osigurava se zamjenski obrok.

DAROVITA DJECA

Ove godine je identificirano 5 darovite djece od strane odgojitelja na spoznajnom i kreativnom, posebice likovnom i glazbenom izražavanju.

Djeca su u starosti od 5 – 7 godina i s njima se intenzivnije radi na poticanju darovitosti stvaranjem poticajne sredine.

INTEGRIRANI SPORTSKI PROGRAM

Glavni ciljevi i zadaci sportskog programa svode se na zadovoljavanje osnovne djetetove potrebe za igrom, stvaranje uvjeta za cjelokupan djetetov rast i razvoj, omogućavanja djetetu da u igri surađuje s djecom, stvaranje uvjeta da se dijete osjeća zadovoljno i slobodno, usvajanje zdravog načina života i navika nužnih za očuvanje vlastitog i tuđeg zdravlja i života.

Sportski program se provodi svakodnevno od 09:00 do 13:00 sati.

U njega je uključeno 9 skupina. Djeca u 7. godini života sudjeluju na aktivnosti dva puta tjedno u trajanju od sat vremena, dok mlađa djeca sudjeluju u aktivnosti koja se provodi jednom tjedno u trajanju od sat vremena. Sportsku aktivnost provodimo u Dječjem vrtiću Tamaris Vodice, vanjskom igralištu, igralištu za basket na Plavoj plaži, malom dvorištu PO „Plaža“, dvorani PO „Čista Velika“, školska dvorana „Čista Velika“.

Programske cjeline: hodanje, trčanje, skakanje, bacanje-hvatanje-gađanje, dizanje i nošenje, puzanje i provlačenje, penjanje, potiskivanje i vučenje, kotrljanje i kolutanje, igra i ples.

Programske teme:

- organizirano postavljanje i kretanje u vrsti, krugu, koloni, parovima,
- hodanje u koloni po kružnici na prstima i petama,
- hodanje obilaženjem i prelaženjem vodoravnih i okomitih prepreka,
- hodanje držeći na glavi vrećicu sa pijeskom,
- hodanje na gredi,
- uspravno i četveronožno kretanje po suženoj površini na tlu i na povišenoj površini,
- trčanje uz kosinu i niz nju,
- trčanje između dviju cik – cak linija,
- trčanje s obilaženjem prepreka,
- cikličko kretanje 20 sekundi različitim tempom i na različite načine,
- poskoci s objema nogama i jednom nogom na suženoj površini,
- skok u dalj s mjesta i iz zaleta,
- skok u vis,
- skakanje s noge na nogu uz glazbu,
- preskakivanje preko prepreka odrazom s obje noge,
- bacanje loptice u dalj desnom i lijevom rukom i trčanje po nju,
- hvatanje lopte koja se kotrlja po tlu,
- bacanje lopte objema rukama o tlo i hvatanje,
- gađanje obruča desnom i lijevom rukom vrećicom od 200g na udaljenost od 4 m,
- gađanje bacanjem loptice u cilj na tlu i u visinu na udaljenost od 4 m,
- puzanje na ravnom potrbuške i na leđima,
- provlačenje kroz različite prepreke na različite načine,
- provlačenje s nošenjem, guranjem i vučenjem predmeta,
- penjanje uz pomoć ruku i nogu,
- dizanje i nošenje predmeta teških do 2 kg na različite načine (ispred sebe, iza sebe, pod ruku, sa strane, na rame,...),
- vučenje i potiskivanje u parovima i grupno uz pomoć rekvizita (prostirači, kolutovi),
- kotrljanje oko uzdužne osi na strunjači ispruženih ruku i nogu,
- kolut naprijed s mjesta,
- elementarne igre za razvoj: brzine, jakosti, snage, koordinacije, preciznosti, razne štafetne igre,
- igre uz pjesmu,
- hodanje, trčanje i poskoci uz glazbenu pratnju,
- dječji plesovi hodanjem, trčanjem i poskocima,
- različiti poligoni prepreka.

Grupa 1. Djeca u 7. godini života.

Sva djeca rado sudjeluju u sportskoj aktivnosti, osim K.Š., koji je prisutan na aktivnosti, ali ne sudjeluje u njoj uvijek. Sportsku aktivnost provodimo dva puta tjedno po sat vremena, odnosno pola skupine po 30 minuta. Uspjeli smo ostvariti sve postavljene ciljeve i zadaće. Ostvarena je dobra suradnja sa odgojiteljicama, koje su ponekad sudjelovale u aktivnosti (penjanje, biciklijada, šetnja). Prema inicijalnim provjeravanjima motoričkih i funkcionalnih sposobnosti imali su jako dobre rezultate među djecom u sedmoj godini života. Rezultati finalnog provjeravanja motoričkih i funkcionalnih sposobnosti ukazuju na bolje pojedinačne rezultate djece, ali u usporedbi sa ostalim skupinama djece u sedmoj godini života imaju najlošije rezultate. Motorička znanja smo učili kroz različite vrste poligona prepreka, te smo uspjeli ostvariti postavljene ciljeve i zadaće. Pokušali smo se kroz različite igre što više približiti integriranom obliku, tako da smo u sportsku aktivnost uključili temu, koja se obrađivala u sobi dnevnog boravka taj tjedan, projekt kroz koji skupina prolazi cijelu pedagošku godinu i sudjelovali u obilježavanju važnih datuma kroz godinu.

Grupa 2. Djeca u 7. godini života.

Sportsku aktivnost provodimo dva puta tjedno po jedan sat, odnosno 30 minuta za polovicu skupine. Ostvarena je dobra suradnja s odgojiteljicama. Skupina djece, kojoj u odnosu na ostale skupine djece u 7. godini fali malo više discipline, najljeniji po pitanju donošenja odjeće za vježbanje, no oni s lakoćom ostvaruju sve postavljene ciljeve i zadaće. Motorička znanja smo učili kroz različite vrste poligona prepreka, te smo uspjeli ostvariti postavljene ciljeve i zadaće. Pokušali smo se kroz različite igre što više približiti integriranom obliku, tako da smo u sportsku aktivnost uključili temu, koja se obrađivala u sobi dnevnog boravka taj tjedan, projekt kroz koji skupina prolazi cijelu pedagošku godinu i sudjelovali u obilježavanju važnih datuma kroz godinu.

Grupa 3. Djeca u 7. godini života.

Sva djeca rado sudjeluju u sportskoj aktivnosti. Skupina koja pripada PO „Plaža“ aktivnost provodi jedan put tjedno, sat i trideset minuta (ako se provodi na igralištu Plava plaža, pola skupine po 40 minuta). Sportska aktivnost u ovoj skupini uvelike ovisi o vremenskim uvjetima, ako je kišovito nema provedbe aktivnosti.

Skupina ima dobru disciplinu i odgovornost u donošenju sportske odjeće. S obzirom da se aktivnost provodi samo jednom tjedno uspjeli smo ostvariti većinu postavljenih ciljeva i zadaća. Motorička znanja smo učili kroz različite vrste poligona prepreka, te smo uspjeli ostvariti postavljene ciljeve i zadaće. Pokušali smo se kroz različite igre što više približiti integriranom obliku, tako da smo u sportsku aktivnost uključili temu, koja se obrađivala u sobi dnevnog boravka taj tjedan, projekt kroz koji skupina prolazi cijelu pedagošku godinu i sudjelovali u obilježavanju važnih datuma kroz godinu. Sportsko penjanje solidno odradili, dok su u biciklijadi ostvarili najbolje rezultate među skupinama djece u 7. godini života (svi vozu samostalno bicikle, role, romobile).

Grupa 4. Djeca u 6. godini života.

Djeca rado sudjeluju u sportskoj aktivnosti koja se provodi jednom tjedno i traje sat vremena (30 minuta pola skupine). Ostvarena je dobra suradnja sa odgojiteljicama, koje ponekad sudjeluju u aktivnosti. Uspjeli smo odraditi većinu postavljenih ciljeva i zadaća, što potvrđuje i finalno provjeravanje motoričkih i funkcionalnih sposobnosti. Određena motorička znanja nismo u potpunosti svladali zbog provođenja aktivnosti jednom tjedno, ali su metodički upoznati sa izvedbom istih. Motorička znanja smo učili kroz različite vrste poligona prepreka, te smo djelomično ostvarili postavljene ciljeve i zadaće. Pokušali smo se kroz različite igre što više približiti integriranom obliku, tako da smo u sportsku aktivnost uključili temu koja se obrađivala u sobi dnevnog boravka taj tjedan, projekt kroz koji skupina prolazi cijelu pedagošku godinu i sudjelovali u obilježavanju važnih datuma kroz godinu.

Grupa 5. Djeca u 6. godini života.

Djeca rado sudjeluju u sportskoj aktivnosti, koja se provodi jednom tjedno i traje sat vremena (30 minuta pola skupine). Ostvarena je dobra suradnja sa odgojiteljicama, koje ponekad sudjeluju u aktivnosti. Uspjeli smo odraditi većinu postavljenih ciljeva i zadaća, što potvrđuje i finalno provjeravanje motoričkih i funkcionalnih sposobnosti. Određena motorička znanja nismo u potpunosti svladali zbog provođenja aktivnosti jednom tjedno, ali su metodički upoznati sa izvedbom istih. Motorička znanja smo učili kroz različite vrste poligona prepreka, te smo djelomično ostvarili postavljene ciljeve i zadaće. Pokušali smo se kroz različite igre što više približiti integriranom obliku, tako da smo u sportsku aktivnost uključili temu koja se obrađivala u sobi dnevnog boravka taj tjedan, projekt kroz koji skupina prolazi cijelu pedagošku godinu, i sudjelovali u obilježavanju važnih datuma kroz godinu.

Grupa 6. Djeca u 6. i 7. godini života.

Sva djeca rado sudjeluju u sportskoj aktivnosti. Skupina koja pripada PO „Plaža“ aktivnost provodi jedan put tjedno, sat i trideset minuta (ako se provodi na igralištu Plava plaža, pola skupine po 40 minuta). Sportska aktivnost u ovoj skupini uvelike ovisi o vremenskim uvjetima, ako je kišovito nema provedbe aktivnosti. Ostvarena je dobra suradnja s odgojiteljicom, koja ponekad s nama sudjeluje u provedbi same aktivnosti. Skupina ima dobru disciplinu i odgovornost u donošenju sportske odjeće. S obzirom da se aktivnost provodi samo jednom tjedno uspjeli smo ostvariti većinu postavljenih ciljeva i zadaća.

Grupa 7. Djeca u 5. godini života.

Skupina djece koja ovu godinu po prvi put sudjeluje u sportskom programu. Aktivnost provodimo jednom tjedno u trajanju od sat vremena (30 minuta polovica skupine).

S ovom skupinom nisu provedena ni inicijalna, ni finalna provjeravanja motoričkih i funkcionalnih sposobnosti (što zbog adaptacija i uvoda u samu aktivnost, što zbog malog broja sati sportskih aktivnosti). Cilj ove skupine bio je upoznati djecu sa vježbanjem, pravilima ponašanja na aktivnosti, redovito donošenje sportske odjeće potrebne za vježbanje, zadovoljavanje osnovnih djetetovih potreba za kretanjem, igrom, suradnja s drugom djecom.

Utjecali smo na razvoj pokretljivosti i tjelesnog držanja u svim prirodnim oblicima kretanja (puzanju, hodanju, trčanju, penjanju, provlačenju, bacanju, hvatanju, ciljanju, skakanju...) kroz različite poligone prepreka.

Grupa 8. Djeca u 3., 4. i 5. godini života.

Skupina djece koja ovu godinu po prvi put sudjeluje u sportskoj aktivnosti. Nisu provedena inicijalna i finalna provjeravanja motoričkih i funkcionalnih sposobnosti

(zbog adaptacija i nepoznavanja traženih motoričkih znanja, što zbog nedovoljnog broja sati sportskih aktivnosti). Aktivnost provodimo jednom tjedno (30 minuta za polovicu skupine). Cilj sportskih aktivnosti bio je upoznati djecu sa sportskim aktivnostima, pravilima ponašanja i odijevanja za vrijeme aktivnosti. Djeca su kroz različite poligone prepreka upoznata sa prirodnim oblicima kretanja (puzanje, hodanje, trčanje, skakanje, penjanje, provlačenje, bacanje, hvatanje...), razvijali smo motivaciju za druženje s drugom djecom, razvoj empatije, uvažavanje osjećaja, potreba i interesa druge djece.

Skupina djece karakteristična po tome što je u nju uključeno dvoje djece s teškoćama u razvoju.

Grupa 9. Djeca od 3. do 7. godine života.

Skupina djece koja pripada PO "Čista Velika". Sva djeca rado sudjeluju u sportskoj aktivnosti, koja se provodi jednom tjedno u trajanju od sat vremena. Aktivnost provodimo u maloj sportskoj dvorani, u vrtiću ili u velikoj školskoj dvorani.

Ostvarena je dobra suradnja sa odgojiteljicama. Uspjeli smo odraditi većinu postavljenih ciljeva i zadaća, što potvrđuje i finalno provjeravanje motoričkih i funkcionalnih sposobnosti. Određena motorička znanja nismo u potpunosti svladali zbog provođenja aktivnosti jednom tjedno, ali su metodički upoznati sa izvedbom istih. Motorička znanja smo učili kroz različite vrste poligona prepreka, te smo djelomično ostvarili postavljene ciljeve i zadaće. Pokušali smo se kroz različite igre što više približiti integriranom obliku, tako da smo u sportsku aktivnost uključili temu koja se obrađivala u sobi dnevnog boravka taj tjedan, projekt kroz koji skupina prolazi cijelu pedagošku godinu, i sudjelovali u obilježavanju važnih datuma kroz godinu.

Moram naglasiti da su se neka djeca naknadno upisivala u vrtić, te nisu testirana (ili nisu upoznata sa izvedbom motoričkog zadatka, ili su premaleni da shvate što trebaju raditi).

RAD S DJECOM S GOVORNO-GLASOVNIM, JEZIČNIM I KOMUNIKACIJSKIM POTEŠKOĆAMA

Izvjeshće o radu stručnog suradnika logopeda.

Rad stručnog suradnika logopeda tijekom pedagoške godine 2018./2019. odvijao se, koliko god je to bilo moguće, prema Planu i programu rada za spomenuto razdoblje.

Provođene su sljedeće aktivnosti:

- probirani postupak po odgojnim skupinama,
- proces opservacije u odgojnim skupinama i individualnim susretima,
- zajednički inicijalni roditeljski sastanak za djecu u logopedskom tretmanu,
- osmišljavanje neposrednoga terapijskoga rada s djecom,
- neposredni rad s djecom,
- individualni razgovori i savjetovanja roditelja djece uključene u logopedski rad,
- suradnja s odgojiteljima,
- vođenje dokumentacije i evidencije o djeci,
- individualno stručno usavršavanje,
- suradnja sa specijaliziranim ustanovama i širom društvenom sredinom.

Logopedskim radom obuhvaćena su djeca s teškoćama glasovno-govorne komunikacije, prvenstveno djeca s poteškoćama izgovora pojedinih glasova i/ili glasovnih skupina, ali i djeca s poteškoćama u grafomotorici, vizuomotoričkoj percepciji i diskriminaciji, s nedovoljno razvijenom fonološkom svjesnošću i predčitalačkim vještinama (glasovna sinteza i analiza), s poteškoćama združene pažnje i koncentracije, i socijalno-emocionalne nezrelosti. U redovni tjedni rad bilo je uključeno i dvoje djece sa sumnjom na selektivni mutizam, i troje djece uključene u redovne odgojne skupine s pervazivnim razvojnim poremećajima (poremećajima iz autističnoga spektra), koja pohađaju i specijalizirane ustanove. Kriteriji pri odabiru djece za individualni rad, bili su početne napomene o postojanju svojevrsnoga odstupanja koje su iznijeli odgojitelji, roditelji, članovi stručnoga tima, a potom opservacija i procjena logopeda o stupnju i vrsti teškoće.

Prije svega, za djecu u godini prije polaska u školu, a onda i za djecu niže kronološke dobi s izraženijim odstupanjima, i za djecu s rješenjima prvostupanjskoga tijela vještačenja. Prema probiru ustanovljenom krajem rujna određene su dvije kategorije: djeca u kontinuiranom radu logopeda i djeca u tzv. praćenju (povremeni susreti, najčešće ovisni o vremenu raspoloživom za neposredni rad). Početkom listopada održan je zajednički roditeljski sastanak na koji su se odazvali gotovo svi pozvani roditelji. Dogovoreni su stalni tjedni termini za konzultacije i podijeljen je popis vježbica logomotorike uz pojašnjenja o svrsi i načinu izvođenja vježbica.

Od početka pedagoške godine 2018./2019. održano je ukupno stotinjak konzultacija s roditeljima u nekim slučajevima višekratno, prema potrebi i s obzirom na pomake i/ili promjene u govorno-jezičnome statusu djeteta, podijeljeni su materijali za rad kod kuće, informirani su roditelji djece u tzv. praćenju (kako prepoznati poteškoću i što raditi na njenoj prevenciji, ublažavanju, otklanjanju).

Broj djece obuhvaćene nekim oblikom logopedskoga tretmana mijenjao se tijekom pedagoške godine, ovisno o učestalosti pohađanja vrtića, kasnijim upisima djece, odnosno ranijim ispisivanjima i redovitosti pohađanja terapije (djeca iz područnih objekata koju roditelji dovode u točno dogovorene termine).

U načelu, djeca su dolazila jednom tjedno, osim u nekoliko slučajeva gdje je zbog stupnja i višestrukosti poteškoća (odgoda škole) broj dolazaka povećan na dva puta u tjednu. Za većinu obuhvaćene djece određen je polusatni termin, a iznimno, zbog već spomenutih razloga, 45 minuta. U kontinuirani tjedni rad tijekom godine bilo je uključeno tridesetak djece, a u praćenje desetak djece čiji je broj, s obzirom na traženja roditelja i primjedbe odgojitelja tijekom pedagoške godine, narastao na dvadesetak. Dio je 'zbrinut' savjetodavnom suradnjom s roditeljima, dio ostaje za sljedeću pedagošku godinu.

Postoje, nažalost i djeca koju zbog nedostatka vremena, odnosno prevelikog broja djece s teškoćama, nije bilo moguće uključiti u nijedan oblik terapijskoga rada. Što se tiče vrsta teškoća, prevladavaju smetnje artikulacije (dislalijske) među kojima je najrašireniji sigmatizam, pa rotacizam i lambdacizam, a zabilježeni su i tetizam, kapacizam i gamacizam. U pojedinim slučajevima je toliko smanjena govorna razumljivost da bi se moglo govoriti o nedovoljno razvijenom govoru.

Uz probleme artikulacije, prisutne su i smetnje govorne recepcije (razumijevanja) - slijed, uzročno posljedični odnosi, prepričavanje, disgramatičnost, kao i manjak predvještina čitanja i pisanja u godini prije polaska u školu.

Rad s djecom iz područja pervazivnoga razvojnoga poremećaja s prevladavajućim teškoćama na polju komunikacije bazirao se na izgradnji odnosa, razvijanju združene pažnje, usklađivanju s aktivnostima i pravilima ponašanja u pripadajućoj odgojnoj skupini.

Što se tiče individualnog stručnog usavršavanja, sudjelovala sam na dvije edukacije. U organizaciji UNICEF-a i Edukacijsko- rehabilitacijskoga fakulteta na završnoj konferenciji cjelogodišnjega programa „Izgradnja nacionalnih kapaciteta za primjenu potpomognute komunikacije kao metode rane intervencije za djecu 0-8 godina s razvojnim odstupanjima/teškoćama“ koji sam pohađala prethodnu godinu kod prijašnjega poslodavca. U organizaciji naklade Slap iz Zagreba završila sam Edukaciju za primjenu testa TROG – 2 :HR (test razumijevanja gramatike).

Tijekom pedagoške godine 2018./2019. započela sam suradnju s Centrom Šubićevac i Dječjim vrtićem Šibenska maslina, koju kanim nastaviti i proširiti u idućem razdoblju.

V. NAOBRAZBA I STRUČNO USAVRŠAVANJE DJELATNIKA

Sukladno Zakonu o predškolskom odgoju i obrazovanju svi odgojno obrazovni djelatnici imaju obvezu stručnog usavršavanja u ustanovi, izvan ustanove te individualnog stručnog usavršavanja, odnosno praćenja stručne literature. Individualne planove svako od njih kreira osobno i oni ovise o njihovim potrebama isto kao i ponudi stručnih sadržaja u i izvan ustanove te potrebama njihove skupine.

Važna pretpostavka za osiguranje i unapređenje kvalitete rada vrtića je kontinuirano profesionalno usavršavanje odgojitelja i drugih stručnih djelatnika vrtića. Kao vrtić, osobito smo usmjereni prema onim oblicima profesionalnog usavršavanja koji rezultiraju ne samo pomacima u znanju, već i promjenama u uvjerenjima i djelovanju.

Kako su istraživačka i refleksivna umijeća ključan preduvjet za višu razinu razumijevanja procesa, opredijelili smo se bitne zadaće ostvarivati kroz različite oblike stručnog usavršavanja, prvenstveno na razini vrtića, kako bi stvorili kulturu učenja i razvijanja individualnih kompetencija. Tako su se na razini vrtića održavale tjedne refleksije s pedagoginjom koje bi odgojiteljima trebale pružiti mogućnost za konstruiranje vlastitog profesionalnog identiteta. To podrazumijeva preuzimanje inicijative odgojitelja u stvaranju kvalitetnije prakse i visoku razinu kvalitete suradničkih odnosa. Takvim pristupom nastojimo da što veći broj odgojitelja preuzme proaktivnu ulogu u procesu promišljanja o svojoj praksi i svome djelovanju u njoj te na taj način postane odgovoran za implementaciju i provedbu promjena u vrtiću.

Uz tjedne radne sastanke, nastavili smo i ove pedagoške godine s održavanjem mjesečnih sastanaka odgojitelja, a na kojima su odgojitelji imali priliku razmijeniti iskustva vezano za sami odgojno-obrazovni proces, poticaje i aktivnosti, suradnju s roditeljima i ostale specifičnosti rada u takvim programima.

Protekle pedagošku godinu vrlo malo smo sudjelovali na stručnim skupovima i seminarima u organizaciji Agencije za odgoj i obrazovanje jer je ponuda bila iznimno oskudna, a pojedine teme smo već odslušali.

Od ove godine pojedini djelatnici uključili su se u edukaciju iz područja ekologije i rada s djecom s teškoćama u stručno razvojnim centrima DV Srednjaci i DV Sopot u Zagrebu

Stručna usavršavanja izvan ustanove na kojima smo sudjelovali:

1. Ravnateljica sudjelovala je na trodnevnom državnom skupu pod nazivom „Odgovornost ravnatelja/voditelja za preuzimanje odgovornosti“ koji se održavao u Primoštenu od 27. – 29.03.2019. u organizaciji AZOO;
2. U Omišu, 22. i 23. 11. 2018. održan je seminar „Inkluzivnost u predškolskim ustanovama“ na kojem su sudjelovale ravnateljica i dvije odgojiteljice;
3. „Uloga u ispitnim i povjerenstvima za stažiranje“ naziv je seminara na kojem je bila pedagoginja u Omišu, 06.12.2018. u organizaciji AZOO;
4. U Šibeniku (12. 11.2018.) i Zadru (18.02.2019. – ponovljena tema) na seminaru „Projektno planiranje“ sudjelovalo je 12 odgojiteljica;
5. U vrtiću, 22.01.2019. održano je predavanje za odgojiteljice na temu „Nepoželjna ponašanja roditelja i odgojitelja, negativni stavovi odgojitelja u odnosu na sebe i roditelje-promjena stavova“ koje je vodila terapeutkinja;
6. U edukaciju od 9 modula na temu „Integracija djece s teškoćama u razvoju“ u stručno razvojnom centru DV Sopot Zagreb, uključila se ravnateljica i dvije odgojiteljice;
7. S edukacijom od 10 modula u stručno razvojnom centru DV Srednjaci na temu „Odgoj za održivi razvoj“ uključile su se pedagoginja i dvije odgojiteljice i kroz ovu pedagošku godinu odradile su, prema planu, 4 modula;
8. Odgojiteljica pripravnica sudjelovala je na stručnom seminaru u Zadru, 07.06.2019. organiziranom za pripravnike pod nazivom „Stručno – metodička priprema za polaganje stručnog ispita“;

9. Zdravstvena voditeljica sudjelovala je na slijedećim usavršavanjima:
- 26.10.2018. u Splitu: Tečaj trajne edukacije medicinskih sestara u organizaciji Medicinskih sestara dječjih vrtića,
 - 23.11.2018. u Zagrebu: Tečaj trajne edukacije medicinskih sestara u organizaciji Medicinskih sestara dječjih vrtića,
 - 23.03.2019. u Zagrebu: Tečaj trajne edukacije medicinskih sestara u organizaciji Medicinskih sestara dječjih vrtića,
 - 10.05.2019. tečaj „Izazovi u prehrani djece vrtićke dobi“ u Zagrebu, Bolnica za dječje bolesti, Klaićeva,
 - 20.02.2019. tečaj „Senzor za mjerenje GUK-a Libra“, OB Šibenik,
 - 18.04.2018. u Splitu tema: „Oftamologija“, u organizaciji Hrvatske proletne pedijatrijske škole,
 - 21.05.2018. u Zadru tema: „Život s celijakijom“ u organizaciji Udruga Celivita,
 - 15.06.2018. u Splitu tema: „Legionele u instalacijama pitke vode“ u organizaciji Hrvatske udruge za rashladnu tehniku i dizalice topline i FESB-a.
10. Stručna suradnica logopedinja sudjelovala je u Zagrebu na završnoj konferenciji cjelogodišnjeg programa „Izgradnja nacionalnih kapaciteta za primjenu potpomognute komunikacije kao metode rane intervencije za djecu 0-8 godina s razvojnim odstupanjima/teškoćama“ u organizaciji UNICEF-a i ERF-a u Zagrebu, 16.11.2018., kao i na Edukaciji za primjenu testa TROG-2:HR (test razumijevanja gramatike) u Zagrebu, 30.11.2018. u organizaciji Naklade Slap.

Tijekom pedagoške godine održano je četiri odgojiteljska vijeća na kojima se raspravljalo o tekućoj problematici, podnosilo izvješća sa seminara, dogovaralo o planiranju rada i aktivnostima na razini vrtića.

Zahvalno je što vrtićku biblioteku nadopunjavamo svake godine s nešto novih naslova stručne literature, a obnovljene su pretplate na prijeko potrebitu stručnu periodiku: «Zrno» i «Školske novine», „Moj vrtić“, „Dijete, vrtić obitelj“ kao i na dječje časopise «Radost» i «Mak».

VI. SURADNJA S DJETETOVOM OBITELJI

Od velikog značaja je nastaviti produbljivati partnerstvo roditelja i odgojitelja kroz razmjenu iskustava i znanja o djetetu. S roditeljima nastojimo izgraditi partnerske odnose i roditelje aktivno uključiti u život i rad skupine. Važno je uskladiti odgojna djelovanja obitelji i vrtića kako bi se omogućili uvjeti za pravilan rast i razvoj djeteta.

Susreti odgojitelja i roditelja su svakodnevni, a najviše se odvijaju tijekom jutarnjeg i popodnevnog dolaska / odlaska.

Pored ovog svakodnevnog kontakta negujemo i slijedeće načine suradnje s roditeljima:

1) Suradnja s roditeljima u našem vrtiću odvija se kroz *centre roditelja* u kojima se informacije za roditelje izmjenjuju tjedno ili dnevno ovisno o potrebi informiranja o određenim zbivanjima u vrtiću. U centru se nalaze i tjedni planovi odgojitelja za rad s djecom i na taj način naš rad postaje transparentan i roditelj može pratiti što se radi u skupini. Isto tako tu se nalaze i tablice s evidencijom količine konzumiranja pojedinog obroka djeteta u vrtiću.

2) *Individualne konzultacije* su slijedeći oblik suradnje gdje roditelji mogu dobiti informacije o svom djetetu svakodnevno ili jednom tjedno ukoliko žele, a vrijeme konzultacija mogu zatražiti ili roditelji ili odgojiteljice ukoliko za to postoji potreba.

Sve odgojiteljice konstatirale su povećan broj individualnih sastanaka tijekom ove godine.

3) Na *roditeljskim sastancima* i *radionicama* roditelji se upoznaju s tekućom problematikom u skupini ili s edukativnim temama koje se roditeljima prezentiraju u komunikacijskom obliku gdje se traži od roditelja da bude aktivan sudionik. Roditeljske sastanke održavaju odgojiteljice i pedagoginja. Sve odgojiteljice upoznate su s načinom na koji se organizira i vodi komunikacijski sastanak, upućeni su na literaturu koja im može pomoći pri organizaciji, a pomoć mogu dobiti i od stručnog suradnika pedagoginje vrtića.

Za roditelje novoupisane djece odgojiteljice, ravnateljica i pedagoginja i zdravstvena voditeljica održale su sastanak o prilagodbi djeteta na vrtić i planu rada s djecom tijekom godine popraćenu stručnim materijalom s uputama i to posebno za roditelje jasliske djece, a posebno za roditelje vrtićke djece na kojem je dogovoren raspored rada i ritam boravka i roditelja i djeteta u vrtiću.

Tijekom rujna sve ostale odgojiteljice odgojnih skupina održavaju prve informativne sastanke za roditelje na kojim se ponovo prolaze određena pravila ponašanja, sadržaji i metode rada s djecom, planirane aktivnosti, prehrana, briga o zdravlju djeteta i sl.

Za sve roditelje djece koja na jesen odlaze u školu, pedagoginja vrtića održala je komunikacijske roditeljske sastanke za sve skupine (4) s temom „Moje dijete kreće u prvi razred – je li zrelo“. Na sastanku se razgovaralo o novom Pravilniku o utvrđivanju psihofizičkog stanja djeteta, učenika te sastavu stručnih povjerenstava, prijevremenom upisu, odgodi upisa, potvrđnicama o pohađanju programa predškole, procjeni vrste zrelosti, ulozi roditelja kao i načinu na koji mogu kako sebi tako i djetetu olakšati polazak u školu,...

Za roditelje napravljena je prezentacija „Priprema i prijelaz djece iz vrtića u školu“ kao i pisani materijali: „Neke korisne igre i aktivnosti roditelja i djece“ i „Vježbe za poticanje grafomotorike“. Odaziv roditelja na komunikacijski roditeljski sastanak na ovu temu je preko 95%.

4) Slijedeći oblik suradnje je *aktivno uključivanje* roditelja, baka i djedova u primarni program vrtića ili njihova suradnja pri ostvarivanju projekata, a posebice tijekom obilježavanja Dana baka i djedova u listopadu, Dana očeva u ožujku i Majčinog dana u svibnju.

Isto tako značajnu suradnju imaju sve skupine djece za vrijeme realiziranja teme odabranog projekta. Roditelji ovako detaljnije upoznaju program rada vrtića i sudjeluju u samom radu. Ovakva druženja i susreti odvijaju se u periodu prilagodbe djece kad prisutnost roditelja olakšava i ubrzava proces prilagodbe djeteta na novu sredinu, te vezano uz određene datume i blagdane kao što su dan baka i djedova, Božić, Uskrs, Dan planeta zemlje, Majčin dan, Dan očeva,...

Roditelji u vrtiću prezentiraju i upoznaju djecu sa svojim zanimanjima, djedovi i bake upoznaju ih sa svojim djetinjstvom, igrama i pjesmama koje su oni nekad voljeli.

Važno je istaknuti da roditelji često daruju skupine igračkama, snabdijevaju papirima ili nekim drugim materijalima koji su vezani uz njihovu struku ili zanimanje.

Isto tako odazivaju se svim pozivima kao što je doniranje sadnice za dvorište vrtića i sl.

Zajedničke radionice u vrijeme božićnih i uskršnjih blagdana za izradu čestitki, nakita, aranžmana imaju pozitivan utjecaj na djecu koja vole zajednička druženja.

Vrlo često s roditeljima organiziramo prijevoz djece kad se odlazi na neko obližnje mjesto kao što je npr. izlet s očevima na obližnje izletišta, posjet pekari Moćan, uljari sv. Ivan ,...

Dan očeva obilježen u ožujku u svim skupinama kroz kreativne radionice očeva i djece, a vezano za temu projektnog planiranja odgojne skupine.

Nakon dana očeva, obilježili smo i Majčin dan u svibnju također kroz kreativne radionice, a povezano s temom „Moj grad“ povodom Dana grada Vodica.

5) Na razini vrtića organiziraju se i svečanosti, koje organiziraju odgojitelji i djeca i to za prigodne datume kao što su Dani zahvalnosti za plodove zemlje, jesenska svečanost, božićna svečanost, završna humanitarna svečanost pod nazivom „Najmlađi svom gradu“ povodom Dana grada Vodica i svečanost podizanja Zelene zastave na dvorištu i obnove Eko statusa vrtića.

6) Jedan oblik suradnje provodi se i medijskim putem. Transparentnost brojnih aktivnosti s djecom mogla se tijekom cijele godine pratiti na web stranici vrtića: www.dvtamaris.hr, koje sadrže sve informacije o vrtiću. Stranica ima iznimnu posjećenost koja iz dana u dan raste.

Intenzivnija suradnja bila je s roditeljima čija djeca imaju neki oblik teškoće gdje se radilo na pravilnijem pristupu djetetu i njegovom problemu, kao i upućivanje na traženje pomoći mjerodavnijih stručnjaka.

Cilj suradnje s roditeljima je ojačati partnerski odnos i pružiti im podršku u jačanju roditeljske kompetencije što svake godine predstavlja izazov, ali mi se trudimo.

VII. SURADNJA S DRUŠTVENIM ČIMBENICIMA

Godinama u kontinuitetu, zadaće za unaprjeđenje suradnje s društvenim čimbenicima postavljene Godišnjim planom i programom rada za proteklu godinu realizirane su, a kako predstavljaju kontinuitet, proširiti će se, obogatiti i nastaviti i sljedeće godine.

Nastavili smo produbljivati suradnju sa lokalnom, širom i stručnom društvenom zajednicom kroz cijelu pedagošku godinu.

Cilj ostvarivanja kvalitetne suradnje je unapređivanje odgojno-obrazovne prakse i stručnog usavršavanja odgojitelja te osiguranje optimalnih uvjeta za življenje djece u vrtiću.

Vrtić ostvaruje dobru suradnju sa stručnim timom OŠ Vodice i OŠ Čista Velika, što je posebno značajno za djecu koja odlaze u školu. Zajedničkom suradnjom nastojimo prelazak iz vrtića u školu učiniti što manje stresnim jer su velike razlike u radu i pristupu samom djetetu između vrtića i škole.

Kvalitetna suradnja u kontinuitetu ostvaruje se sa šibenskim, splitskim, zadarskim, zagrebačkim lutkarskim kazalištima, kazalištem «Lice u lice», «Zebra», «Bumerang», „Produkcija Z“ „Mala čarobna scena“, „Suncokret“...

Nastavila se dobra suradnja sa župnom crkvom Sv. Križ, i ove godine kao «žudije» sudjelovali smo u tradiciji čuvanja Kristova groba na Veliki petak. Župnik je posjetio djecu u vrtiću kojeg je i blagoslovio. Tradicionalno na Sv. Antu 13. lipnja djeca odlaze u crkvu gdje im se udjeljuje blagoslov.

U sklopu svog pastoralnog pohoda u župu Sv. Križa posjetio nas je i biskup koji se družio s djecom, a kojeg su djeca veselo dočekala i uručila mu mali dar koji su sami izradili.

Naše male žudije i djeca u narodnim nošnjama s ponosom predstavljaju kako grad Vodice tako i naš vrtić.

Na poziv Turističke zajednice uveličali smo Svečani stol za uskršnji doručak.

Suradnja se nastavila s mjesnom pekarom „Moćan“ koja duži niz godina upoznaje djecu s postupkom izrade kruha iako vrtić nije bio njen komitent na što smo im posebno zahvalni, kao i pekarom „Riva“ i „Magistrala“.

Uljara Sv. Ivan svake godine u vrijeme branja maslina omogućava djeci zorni način prerade maslina.

Suradnja s Pokladnim senatom je svake godine uspješna i nezaobilazna u vrijeme održavanja pokladnih svečanosti.

Posebno bi naglasili kvalitetnu suradnju s Kulturnim centrom gdje nam je tehnička podrška od iznimnog značaja za održavanje naših svečanosti.

Zahvaljujući dobroj suradnji s DVD Vodice i JVP Vodice te njihovim zapovjednicima u vrtiću se drugu godinu za redom održala vježba evakuacije, nakon vježbe slijedila je edukacija djece o samozaštiti.

PP Vodice i prometna policija kontinuirano surađuju s nama s ciljem edukacije djece.

Suradnja s DUZS nastavila se i ove godine i nadamo se nastavku uspješne suradnje na edukaciji djece o samozaštiti.

Suradnički odnos uspostavljen je s „Horse“ Vodice.

Suradnja se nastavila i s bankama (Splitska, Jadranska, Zagrebačka, Privredna) posebno u listopadu kad se obilježava Svjetski dan štednje.

Također, u rujnu su predškolci posjetili policijsku postaju Vodice i razgledali je tijekom „Dana policije – Dani otvorenih vrata“.

Gradska knjižnica i ove godine je za nas imala otvorena vrata, pa smo tako jednom tjednom boravili u knjižnici. Nastavili smo sudjelovanje u projektu „Čitajmo zajedno“, sudjelovali smo u projektu „Čitaj mi naglas“, ekološko-logopedski projekt „Brnistr“ u organizaciji UNICEF-a, Udruge MI iz Splita i Gradske knjižnice Vodice. Svrha projekta je rano otkrivanje jezičnih i govornih smetnji djece rane i predškolske dobi.

U svibnju smo koristili prostorije za održavanje edukacije djece o samozaštiti i protokolima ponašanja u slučaju požara, koju su vodili predstavnici JVP Vodice.

Suradnja s Hrvatskim željeznicama nastavila se i ove godine, kada se djeca voze „Tin expresom“ za božićne blagdane, ali i upoznaju sa željezničkim prometom.

Dobru suradnju imamo i s gradskom komunalnom tvrtkom „Leć“ posebice u zbrinjavanju papira. S dječjim vrtićem Čok na Tkonu odavno surađujemo, a uključili smo se i u sportsko rekreativne aktivnosti pod nazivom „Škrapić“. Za oproštaj od vrtića, skupina djece budućih prvašića vozila se vlakićem po biogradskim ulicama, podmornicom su razgledavali biogradsko podmorje, a nakon toga trajektom su se otisnuli do Tkona, upoznali se s mjestom, ručali, posjetili tamošnji dječji vrtić i na kraju se za uspomenu fotografirali.

Zajednica sportova grada Vodica i lokalne sportske udruge rado su se odazivale našem pozivu za druženjem.

Nastavljena je i suradnja s članovima BBK „Orlov krug“ koji su djeci približili biciklizam kao sport.

Djeca predškolske dobi u sklopu sportskog programa i u suradnji sa Sportsko – rekreacijskim klubom „Balans“, sportskim timom „Vertikala Vodice“ imala su priliku okušati se u penjačim sposobnostima, ali i suočiti se sa vlastitim strahovima.

Nastavili smo suradnju s Udrugom Lijepa Naša, radi sudjelovanja u međunarodnom projektu Eko škole i uspješno potvrdili status Eko vrtića, kao i u obilježavanju Dana kravate, ali i prigodnih eko datuma kao što su „Zelena čistka“ i „Dan bez prometa“.

Također nastavili smo suradnju s dječjim vrtićem Osmijeh iz Šibenika čija ravnateljica je regionalna koordinatorica za Udrugu Lijepa Naša, kao i dječjim vrtićem „Bosiljak“ iz Primoštena.

Dobra suradnja na području edukacije djece nastavljena je s NP Krka gdje su nam rendžeri došli u posjet i ove godine održali četiri edukativne radionice „Mali ekolozi“ i „Daj pet za šišmiše“, „Zelena žaba“ i „Čudesan svijet vretenaca“ kao i s rendžerima PP Vransko jezero gdje smo se upoznali s ornitološkim rezervatom. Suradnja je nastavljena i sa Sokolarskim centrom u Dubravi koji radi na edukaciji djece o značenju i zaštiti ptica grabljivica jer je ujedno i stacionar za bolesne ptice.

Suradnja se nastavila i s Muzejom antičkog stakla gdje se djeca upoznaju s procesom nastajanja stakla, staklenih predmeta kao i staklenim predmetima kroz povijest.

Fotograf poznatih Milenijskih fotografija i ove godine snimio je milenijsku fotografiju djece za novogodišnju čestitku.

Etno udruga Perlice uključena je u rad našeg vrtića dugi niz godina s ciljem očuvanja kulturne baštine Vodica i prenošenjem njezine vrijednosti na najmlađe, a posebno oko obilježavanja prigodnih blagdana i datuma kao što je Dan baka i djedova i za vrijeme Uskrsa, kako se mijesila „Vodiška karitula“.

Sudjelovali smo na 6. kreativnim danima Fausta Vrančića na poziv Otočne udruge s Prvića.

Nastavili smo i suradnju s „Dječjim obdaništem i domom učenika“ Bosanska Krupa s ciljem zajedničkog apliciranja na projekte EU fondova, ali i razmjene iskustava realiziranjem programa „Rastimo zajedno“ udruge Korak po korak.

Suradnja s Crvenim križem Vodice nastavila se i ove godine s temom samozaštite djece i „Sigurnost u vodi“.

Za potrebe edukacije djelatnika iz tema ekološkog odgoja i integriranja djece s teškoćama, uspostavila se suradnja s dva zagrebačka vrtića i to DV Srednjaci i DV Sopot.

Dječji vrtić Tamaris Vodice dio je društvene sredine i kao takav nastoji ostvariti uspješnu suradnju sa svima uključujući se u brojne akcije za dobrobit djece.